Ateitis

GEGUŽĖ-BIRŽELIS 1989—3

Ateitis

Vasara, stovyklos, ir ,,Ateitis"
D. Bindokienė 1

Ateitininkai tėvynėje
D. Bindokienė 2

Moksleivių ateitininkų pareigos 4

Tolimiems draugams sekminių proga 5

Ateitinikija—vaistai nuo depresijos
Romualdas Kriaučiūnas 6

Iš Aldutės dienoraščio
J. Švabaitė 8

FEDERACIJOS VADAS PRANEŠA 10

TIKIU

Marija sekminių stebuklo fone
K. V. Cukuras 11

ĮVYKIAI IR ŽMONĖS

Ar turime dvi Ateities leidyklas? 14

INFOTINKLAS
R. Kubiliūtė 16

Susipažinkime su Kęstučio korporacija
K. Pabedinskas 16

ATEITIES SPINDULIAI

Pavasarinis našlaitės skundas (eil.)
Birutė 18

Bangos (eil.)
V. Gražulytė 18

KNYGOS-LEIDINIAI 19

KALBOS SKYRIUS 21

MŪSŲ VEIKLA

Mūsų kuopos vėliavos krikštynos
M. Bublytė 22

Čikagos sendraugių skyriaus veikla
V.T.P. 23

Taip veikė Lipniūno moksleivių kuopa
G. Gilvydytė 24

Los Angeles šeimos šventė
Ig. M 25

Paruošiamieji kursai vadovams
V. Žvinakytė 27

KREIVOS ŠYPSENOS 28

Nuotraukos: V. Kapočiaus (iš Br. Kviklio archyvo): 5; L. Daukšos: 6; G. Jonytės: 7,15; R. Musonytės: 14; V. Maželio: 17; R. Sidrio: 18; A. Polikaičio: 26; M. Šmitienės: 27.

Iliustracijos: V. Venclovaitė: 8,28.

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos lietuviškos orientacijos žurnalas

GEGUŽĖ-BIRŽELIS
1989 m.

VOL. LXXIX NR. 3

REDAKTORĖ:
Danutė Bindokienė,
7155 S. Homan Ave.,
Chicago, IL 60629. USA
Telef. (312)776-2036

REDAKCIJOS NARĖS:
Ramunė Kubiliūtė.
Rūta Sidrytė,
Viktutė Venclovaitė.

TECHNINIS REDAKTORIUS:
Jonas Kuprys

ADMINISTRATORIUS:
Juozas Polikaitis,
7235 South Sacramento Ave.,
Chicago, IL 60629, USA
Tel.: (312)434-2243

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 12.00 dol.; garbės prenumerata — 20.00 dol., susipažinimui 9.00 dol.; kituose kraštuose — 9.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (7.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published by-monthly, by the Lithuanian Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629 USA. Yearly subscription in the US and Canada $12.00. Single copy $2.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.
©1989 by the Lithuanian Catholic Federation Ateitis. All rights reserved. POSTMASTER: Send address changes to ATEITIS, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, Illinois 60629 USA.

Vasara, stovyklos ir „Ateitis"

Džiaugiamės užsibaigusia žiema, džiaugiamės besibaigiančiais mokslo metais ir svajojame apie vasaros atostogas. Ateitininkai vasarą pasitinka su stovyklavimo lūkesčiais: kaip gera bus vėl susitikti draugus ir pažįstamus iš tolimų vietovių, praleisti porą savaičių malonioje, savoje aplinkoje, galbūt užmegzti naujas pažintis, prisirinkti nepamirštamų akimirkų... Stovykla yra nepaprastai svarbus įvykis organizacijos gyvenime. Joje pailsi kūnas, atsigauna dvasia, pasisemiame naujų jėgų ir idėjų visų metų veiklai. Svarbiausia: susitikdami organizacijos narius iš kitų vietovių, pasijuntame ne taip vieni. Akivaizdžiai suprantame, kad ateitininkų organizacija apima ne vieną vietovę, miestą ar kuopą, ji išsišakojusi visuose pasaulio kraštuose, visuose kontinentuose. Ji vėl gyva ir mūsų Tėvynėje. Ne vienas pagalvojame: kaip būtų puiku, jei galėtume stovyklauti su Lietuvos ateitininkais! Kiek jiems daug parodyti, kiek papasakoti galėtume. Kiek daug iš jų pasisemtume ryžto, idealizmo, užsidegimo!

Sendraugių, studentų, moksleivių, jaunių-jaunučių centro ir skyrių valdybos visus metus ruošiasi, planuoja stovyklas. Ruošiamos programos, kviečiami paskaitininkai, mokytojai, vadovybė, rengiami jaunųjų atkų vadovų kursai ir t.t. Atrodo, kad nelieka nei vieno neparuošto programos punkto, nei vienos neišplanuotos valandėlės stovykloje.

O vis dėlto norėtųsi, kad stovyklose būtų daugiau dėmesio kreipiama į lietuvių kalbą. Mes žinome, kad visose stovyklose programa vykdoma lietuviškai, dainuojame, kalbamės, klausomės, linksminamės tik lietuviškai. Argi kitaip galėtų būti ateitininkų organizacijoje? Tačiau prieš akis guli keli buvusių stovyklų laikraštukai. Juos bevartant, darosi džiugu, kad jaunimas turi tiek gražių minčių, entuziazmo, humoro. Taip pat yra labai labai liūdna, kad tuose laikraštėliuose visai nepaisoma lietuvių kalbos. Žinoma, suaugusieji stovyklos globėjai ir vadovai nori palikti kiek galima laisvesnes rankas redakcijoms, korespondentams, kūrėjams. Nenori kištis, patarinėti, „stabdyti kūrybos vyksmo".

Kažin ar tai tikrosios „nesikišimo" priežastys?

Pamokslauti nereikia, bet taip pat neturėtume palikti rašyto lietuviško žodžio tokioje svetimybių klampynėje. Turėtų iš anksto būti labai aiškiai pabrėžta, kad lietuvių kalbos taisyklingumas nemažiau svarbus, negu straipsnelių kokybė. Šio žurnalo Knygų-leidinių skyriuje pateikiamas knygų sąrašas, į kurį turėtų atkreipti reikiamą dėmesį visi stovyklų planuotojai. Tos knygos turi būti prieinamos stovyklų laikraštėlių redakcijoms, korespondentams, šūkių ir programų kūrėjams. Be to, visi suaugusieji stovyklos vadovai turėtų būti pasiruošę padėti jaunimui, pataisyti, patarti (tik ne kritikuoti!), jeigu į juos bus kreipiamasi. O jaunimo pareiga kreiptis, klausti ir neįsižeisti, jeigu yra pataisomi.

Ir dar vienas prašymas stovyklų vadovybėms. Paskirkite korespondentus, fotografus, kad aprašytų stovyklas, įamžintų besišypsančius stovyklautojų veidus ir rimtus darbus, o paskui visa tai atsiųtų „Ateičiai". Kaip smagu bus pavartyti žurnalo puslapius ir vėl pagyventi vasaros prisiminimais. Taip pat paraginkite stovyklautojus, kad dalyvautų „Ateities" konkurse. Informaciją apie jį rasite „Įvykiai ir žmonės" skyriuje.

Šiame numeryje pradedame naują skyrių, pavadintą „Tikiu". Jame stengsimės spausdinti straipsnius religinėmis temomis, jeigu, žinoma, pasiseks jų „išprašyti". Džiaugiamės, kad kun. V. Cukuras maloniai atsiliepė į prašymą ir atsiuntė straipsnį apie Mariją Sekminių fone. Tai labai prasminga ir tinkama tema gegužės-birželio mėnesio žurnalui.

Dėkojame visiems šio numerio bendradarbiams, kurių skaičius jau pradeda po truputį gausėti. Tikimės, kad ateitininkai pamažu vėl įpras rašyti į savo „Ateitį", siųsti nuotraukas, straipsnius. Ypač pasigendame laisvos kūrybos. „Ateities spinduliai" vos vos žybsi... Neleiskime, kad jie visai užgestų! Rašykite, rašykite, rašykite!

D. Bindokienė

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Nijolė Sadūnaitė su ateitininkais Lietuvoje.

Ateitininkai tėvynėje

Tikime, kad visi išeivijos ateitininkai žino apie tėvynėje atsikūrusią Ateitininkų Federaciją (apie tai plačiai rašyta ir š.m. *Ateityje,* Nr. 2). Jau pats faktas, kad ateistų valdomame krašte viešai pradėjo veikti katalikų jaunimo organizacija, kelia nuostabą ir džiaugsmą. Naujai atgijusios ateitininkų organizacijos veikla nepaprastai domina išeivijos ateitininkus, todėl verta su ja kiek plačiau susipažinti, pasinaudojant tenykštės spaudos žiniomis.

Štai ką rašo V. Rastenis („Katalikų pasaulis", Nr. 2, 1989 vasario 19) apie susirinkimą, kuriame oficialiai buvo atkurta at-kų Federacija:

„Ateitininkų Federacijos veikla buvo sustabdyta 1940 m. netekus Lietuvai nepriklausomybės. Tačiau 48 draudimo metai ateitininkijos dvasios nenumarino. Kristaus idealai gyvavo širdyse, sendraugiai veikė savo šeimose, aplinkoje, puoselėdami atgimimo viltį. Laukėme dienos, laukėme aušros. Ir tai įvyko 1989 m. sausio 7 d. Šią dieną į Dailininkų rūmus rinkosi ateitininkijos sendraugiai, studentai, moksleiviai, kita visuomenė.

Artėja 15 valanda. Salėje nesutelpa norintieji dalyvauti. Sendraugių širdis džiugina gražus jaunimėlis — 3/4 visų susirinkusiųjų. Pasitarimą savo atvykimu pagerbia dailininkė Julija Šalkauskienė, prof. Stasio Šalkauskio, ateitininkų ideologo, našlė.

Pasitarimą atidaro kun. V. Aliulis. Trumpai apibūdina šio susirinkimo paskirtį. Išrenkamas prezidiumas. Pasitarimą vesti paprašytas filosofas Arvydas Juozaitis paskelbia darbotvarkę. Pranešėjai: Vincas Rastenis (iš ateitininkų istorijos), kun. Vaclovas Aliulis (ateitininko bruožai), psichologė Butkienė (jaunuolio psichologija), mokytojas Vytautas Toleikis (ateitininkas nūdienėje mokykloje). Dar keliolika dalyvių pasisakė trumpiau. Pasitarimas išrinko laikiną darbams organizuoti ir koordinuoti komitetą, kuriam pavesta sukviesti suvažiavimą. Perskaitytas ir patvirtintas Ateitininkų Federacijos atkūrimo aktas".

„Sąjūdžio žiniose" (1989 kovo 2 d., Nr. 71) V. Toleikis, ilgesniame straipsnyje, pavadintame „Susipažinkite — ateitininkai", rašo:

„... Kokios galimybės moksleiviams ateitininkams,

norintiems laisvai veikti mokyklose teritorijoje viešai, pariteto pagrindais su kitomis formaliomis ir neformaliomis organizacijomis? Ne vienas, išgirdęs apie moksleivius ateitininkus, iš nuostabos, o dažnai ir iš baimės, sušunka: „Kaip? Juk mokykla atskirta nuo Bažnyčios?"

LTSR Konstitucijos 50 str. antra dalis sako, kad „Bažnyčia LTSR atskirta nuo valstybės ir mokykla — nuo Bažnyčios". Tai reiškia, kad valstybė nesikiša į Bažnyčios reikalus.

Bažnyčia — į valstybės bei mokyklos. Vieni kitų nemoko, kaip gyventi. Taip yra visose civilizuotose valstybėse. Ateitininkai jokių pretenzijų, siekiančių uzurpuoti visą mokyklos dvasinį gyvenimą, neturi. Jų veikla — tikinčiųjų moksleivių bei mokytojų religinių poreikių tenkinimo tąsa, kultūrinė išraiška. Tai užtikrina 50 str. pirmoji dalis, kurioje teigiama, kad „LTSR piliečiams garantuojama sąžinės laisvė..." Verta priminti, kad ateitininkai — pasaulietinė organizacija, jai tiesiogiai vadovauja pasauliečiai. Kunigai — tik dvasios vadovai.

... Ateitininkų kuopų veikloje išlaikykime pusiausvyrą tarp katalikiško lavinimosi ir konkrečių darbų. Daug ką čia lems mokytojo specialybė, jo pasiruošimo lygis, moksleivių interesai. Svarbiausia — nieko nedaryti dirbtinai. Daug ko moko praeities pavyzdžiai. Ketinama rinkti atsiminimus apie garsius ateitininkus, kunigus, Bažnyčios veikėjus, nusipelniusius Lietuvos kultūrai. Ši sritis tebėra katastrofiškai apleista.

Ypač plati dirva tokiai veiklai ateitininkų vasaros stovyklose, kurių metu turėsime harmoningai suderinti religinę praktiką bei lavinimąsi, kūrybą, turiningą poilsį bei konkrečius darbus. Lietuvoje daug apleistų kapinių (nebūtinai katalikų ir lietuvių), koplyčių, kryžių. Apskritai, rekomenduočiau ateitininkams imtis tokių darbų, kurie reikalauja ypatingo krikščioniško pasišventimo. O darbo visiems užteks — ir ateitininkams, ir skautams, ir komjaunimui. Svarbu, kad nenusižengtume savo principams, mylėtume vieni kitus. Tejungia mus Dievas ir Tėvynė".

Š.m. kovo 23 d. „Laisvas žodis" Nr. 7 (19) paskelbė atsišaukimą į Lietuvos tikintįjį jaunimą („Visiems trokštantiems atnaujinti tėvynę Kristuje"). Jame tarp kitko rašoma:

„Kreipiamės į visus Geros Valios žmones, tikinčius ateitininkų idėjomis ir norinčius prisidėti prie šio kilnaus judėjimo atgaivinimo. Kelkimės tikėdami ir savo pavyzdžiu bei darbais kelkime kitus! Darbais — dideliais ir mažais — įkūnykime ateitininkų idėjas, kad sklindantys po Lietuvą ateitininkų himno žodžiai neskambėtų tuščiai. Organizuokimės ir atsikurkime! Burkime vaikus ir jaunuolius į ateitininkų kuopas ir būrelius, aiškinkime krikščionybės tiesas, kartu skaitykime ir nagrinėkime Šventą Raštą, St. Šalkauskio, A. Maceinos ir kitų katalikų šviesuolių veikalus, kurkime ateitininkų bibliotekėles, skatinkime jaunųjų kūrybą, renkime teminius vakarus, diskusijas, rinkime medžiagą apie savo krašto ateitininkus — sendraugius, užmegzkime su jais ryšius, siųskime žinias apie savo veiklą ir organizacinį komitetą. Savo veikloje vadovaukimės pagrindiniais ateitininkų principais — siekti katalikiškumo, tautiškumo, inteligentiškumo, veiklumo, šeimyniškumo ir visuomeniškumo. Ruoškimės ateitininkų suvažiavimui!"

Po atsišaukimu pasirašo Ateitininkų Federacijos atkuriamojo komiteto vardu: pirm. V. Rastenis, Dvasios vadas kun. V. Aliulis ir sekr. D. Kuzmickaitė.

O štai š.m. gegužės 20 d. *Drauge, Iš ateitininkų gyvenimo* skyriuje paskelbta žinia apie maldininkų žygį, kurį Lietuvos ateitininkai organizuoja šią vasarą:

„Lietuvos ateitininkai skelbia dviejų savaičių maldininkų žygį iš Vilniaus į Žemaičių Kalvariją, praneša Lietuvių Informacijos centras. Žygio tikslas: sugrąžinti Lietuvai „kryžių šalies" vardą.

Žemiau pateikiame ateitininkų kreipimąsi į Lietuvos tikinčiuosius:

Šių metų birželio 17 d., po rytinių šv. Mišių Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje, prasidės Eucharistiniams metams skirtas maldininkų žygis pėsčiomis į Žemaičių Kalvariją. Kelionė truks dvi savaites.

Žygio kelias eis iš Vilniaus per Kernavę, Musninkus, Gelvonus, Veprius, Šėtą, Paberžę, Krekenavą, Grinkiškes, Šiluvą, Tytuvėnus, Kelmę, Kražius, Varnius, Telšius iki Žemaičių Kalvarijos. Kviečiame ir tikime, kad maldininkai eis susibūrę ir kituose Lietuvos kampeliuose ir įsilies į bendrą srautą vėliau.

Žygio šūkis — sugrąžinti Lietuvai „Kryžių šalies" vardą. Todėl kreipiamės į minėtų miestelių bei aplinkinių kaimų meistrus ir meistrelius — prašome jų per mėnesį padaryti kryžių, koplytstulpių, koplytėlių. Maldininkų būriui priartėjus, jų padaryti kryžiai ir stogastulpiai bus iškilmingai pastatyti įvairių parapijų pakelėse, šventinami Dievo garbei ir Tėvynės labui.

Šiame žygyje kviečiame dalyvauti ir kitų jaunimo organizacijų tikinčiuosius, užsienio tautiečius, kurie tuo metu galėtų atvykti į Lietuvą, o taip pat visus, kurie savo kelrode žvaigžde pasirinko Betliejaus šviesiąją žvaigždę".

Mes stebimės ir žavimės Lietuvos ateitininkiškojo jaunimo gilia tėvynės meile, idealizmu ir ateitininkų organizacijos tikrosios prasmės supratimu. Atsikūrus atkams Lietuvoje, buvo pasirūpinta suteikti kiek galima daugiau informacijų apie šią organizaciją, kad tie,

kuriems ateitininkiškieji idealai nebuvo žinomi, su jais susipažintų ir stengtųsi jais gyventi. Ta proga išleistos „Pagrindinės ateitininkų žinios". Dalį jų čia persispausdiname, kad užsikrėstume tuo kilniu idealizmu ir kartu su Lietuvos ateitininkais tvirtai žengtume ateitininkiškuoju keliu.

D. Bindokienė

Moksleivių ateitininkų pareigos

Katalikiškumui:

1. Katalikiškajai savo pasaulėžiūrai gilinti ateitininkas moksleivis uoliai skaito Šv. Raštą ir religinę literatūrą lietuvių ir svetimomis kalbomis.
2. Ateitininkas moksleivis nepamiršta rytais ir vakarais, kad ir trumpai, bet giliai ir nuoširdžiai pasimelsti.
3. Ateitininkas moksleivis noriai dalyvauja sekmadienių bei švenčių pamaldose, giedodamas ir apskritai įsijungdamas į liturgiją.
4. Pasaulis gyvena kasdienine duona, ateitininkas moksleivis kovoja už amžinąją ir todėl ieško stiprybės Šv. Komunijoje.

Tautiškumui:

1. Ateitininkas moksleivis ypatingai uoliai mokosi lietuvių kalbos ir literatūros, Lietuvos istorijos ir geografijos, paskaitydamas, kas šiais klausimais Lietuvoje ir išeivijoje yra rašoma.
2. Ateitininkas moksleivis laikosi tautinių papročių ir tradicijų savo aprangoje, savo pasisveikinime, savo pasilinksminimuose, savo aplinkos tvarkyme, savose šventėse ir minėjimuose.
2. Savo darbais, elgesiu ir savo mokslu ateitininkas moksleivis stropiai saugoja Lietuvių Tautos garbę ir gina jos laisvę.

Visuomeniškumui:

1. Ateitininkas moksleivis gyvai domisi mūsų Tautos visuomeniniu gyvenimu:
   a) jis yra visų žmonių, o ypač skriaudžiamųjų ir vargšų, draugas, susipažįsta su jų gyvenimo sąlygomis ir ruošiasi kovoti už socialinį teisingumą esamos santvarkos sąlygomis,
   b) jis kiekviena proga patarnauja ir padeda seneliams, invalidams, ligoniams, moterims ir kitiems pagalbos reikalingiems.

Šeimiškumui:

1. Ateitininkas moksleivis, ugdydamas savyje vyriškumą, yra skaistus savo mintyse ir jausmuose, padorus savo elgesyje, riteriškas su kiekviena mergaite ir moterimi.
2. Ateitininkė moksleivė ugdo jautrią, taurią ir skaisčią širdį, žinodama, kad ji bus gerbiama ir mylima tik tada, kai ji pati pagerbs save, išlaikydama savo sielos ir kūno skaistybę.
3. Ateitininkė moksleivė išmoksta namų ruošos.
4. Ateitininkai gerbia ir myli savo tėvus ir senelius.

Inteligentiškumui:

1. Ateitininkas stengiasi būti mokslu ir pavyzdžiu geriausių mokinių eilėje.
2. Ateitininkas moksleivis yra visados punktualus ir tvarkingas.
3. Ateitininkas moksleivis stropiai mokosi svetimų kalbų, kad galėtų jas naudoti raštu ir žodžiu.
4. Ateitininkas moksleivis skaito knygas su pieštuku rankoje, išrašydamas iš jų svarbesnes mintis, kurias panaudoja savo rašto darbams ir referatams: išmoksta atmintinai gražių eilėraščių, prasmingų posakių ir patarlių, lietuviškų dainų ir giesmių.
5. Ateitininkas moksleivis stengiasi išmokti dainuoti ir groti bent vienu kuriuo instrumentu ir išmėgina savo gabumus literatūroje ir dailės mene.
6. Ateitininkui moksleiviui sportas ir žaidimai yra priemonė sveikatai stiprinti ir jėgai bei grožiui ugdyti.

TOLIMIEMS DRAUGAMS SEKMINIŲ PROGA

Š.m. gegužės 3 d. prie naujai pastatyto kryžiaus Kryžių kalne.

... nukritęs
susprogsta burbulinis lašas —
tai bent didelio būta, —
abiejuos pusrutuliuos
veidai aptiško
džiaugsmu,
Sekminių sulaukus ...

Vilniaus studentai ateitininkai
1989 m. Sekminės

ATEITININKIJA
VAISTAI NUO DEPRESIJOS

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Pernai metų gale JAV psichologinėje spaudoje buvo plačiai komentuojami dviejų mokslinių studijų rezultatai. Tose studijose buvo rasta, kad šiais laikais, bent Amerikoje, depresija yra pakilus ir ji dažniausiai pasireiškia žemiau keturiasdešimt penkerių metų amžiaus žmonių grupėje. Martin Seligman, psichologijos profesorius Pensilvanijos universitete, depresija kuris laikas domisi ir ją tyrinėja. Tai tas pats Seligman, kuris nukalė naują ir jau populiarų terminą — „išmoktas bejėgiškumas". Pernai metais vykusioje Amerikos psichologų sąjungos konferencijoje jis skaitė paskaitą apie depresijų tyrinėjimus ir gautų rezultatų interpretaciją. Kai kurios šio rašinio mintys pasiskolintos iš tos paskaitos.

Seligman manymu, depresija ypač pakilo per paskutinius keturiasdešimt penkerius metus. Depresija — vilties ir tikėjimo praradimas — pakilo ir padažnėjo, nes per daug susižavėta savimi ir nusisukta nuo angažavimosi religijai, šeimai, bendruomenei ir tautai. Tiesa, žmonės visais laikais nesėkmes išgyveno. Praeityje tradicinės institucijos, nors ir reikalavusios paklusnumo, tuo pačiu sudarė užuovėją nuo nevilties. Viena stambi studija, paremta beveik dešimties tūkstančių asmenų apklausinėjimu, rado, kad depresija gimusiųjų po 1945 metų grupėje yra dešimt kartų dažnesnė negu tarp tų, kurie gimė penkiasdešimt metų anksčiau. Kita studija, apėmusi depresija sergančiųjų gimines, patyrė, kad depresija tarp gimusiųjų po 1950-jų metų, palyginus su gimusiais prieš 1910-sius metus, yra net dvidešimt kartų dažnesnė. Rasta, kad depresija ne tik dažnesnė, bet taip pat anksčiau pasirodo.

Dėl depresijos plitimo kaltintina Vakarų civilizacija. Prof. Seligman teigia, kad, apskritai paėmus, depresija, kuri pasireiškia beviltiškumu, pasyvumu, pasidavimu likimui, net savižudybe, beveik nežinoma Vakarų civilizacijos nepaliestame pasaulyje. Kai kurios primityvios tautelės depresijos visai nepažįsta.

Depresija yra ypač stipri visuomenėje, kur po neišvengiamo praradimo (draugų, turtų, savigarbos),

Toronto studentai at-kai margučių marginimo įkarštyje. Iš k.: Jūratė Tolvaišytė, Gailė Jonytė, Edis Macijauskas ir Gytis Liulevičius.

slystama į bejėgiškumą ir ilgainiui į tamsų beviltiškumą. Janice Egeland rado, kad Amish religinės sektos gyventojų tarpe Lancaster apskrityje Pensilvanijoje, depresijos dažnumas yra tik vienas penktadalis to, kas rasta Baltimorės mieste. Seligman galvoja, kad turtai, prabanga ir individualizmas sukūrė pietinės Kalifornijos hedonisto tipą, kuris remiasi jausminiu smaguriavimu, ieško cheminio išsiblaškymo ir lėkštų nuotykių. Tam kontrastas yra Naujosios Anglijos tipas, vertinąs darbą ir akcentuojąs pareigos atlikimą. Kalifornijos tipo asmenyse ypač paplitusi depresija. Amerikoje įsipareigojimas tautai ir jos siekiams beveik išnyko. Individas ieško pasitenkinimo savyje ir tik sau. Mūsų vaikai klausia, ką pasaulis gali ir turi jiems duoti. Kadaise mūsų tėvai klausė, ko pasaulis iš jų norėjo ir ką jie pasauliui turėjo duoti. Šis vertybinis persiorentavimas sutapo su šeimų suirute, nusigręžimu nuo religijos ir Dievo. Kur ieškoma užuovėjos, susiraminimo, paguodos? Per dažnai kreipiamasi į bejėgį, trapų, mažą vienetą — į save.

Kaip jau anksčiau buvo užsiminta, nėra abejonės, kad gyvenimas dažnai neša nesėkmes ir nusivylimus. Gal mūsų pažymiai mokykloje prastėja, gal žmonės mus atstumia, gal negauname patrauklių darbų ar algos pakėlimo... Be bendruomenės institucijų paramos ir užjautimo eiliniai nepasisekimai neretai tampa giliomis depresijomis. Asmenys be visuomenės teikiamos užuovėjos turi vieni kamuotis ir ieškoti gyvenimo prasmės. Tačiau sunku tą prasmę rasti be priklausymo kam nors didesniam ir kilnesniam. Jeigu jaunuoliui yra sunku suartėti su Dievu, išgyventi patriotinius jausmus, pasijusti pilnateisiu savo šeimos nariu, tuo pačiu jam bus sunku suvokti ir surasti gyvenimo prasmę. Užsidarymas savyje tiesiog išjungia gyvenimo prasmės atradimą. Šiais laikais pastebimas padidėjęs susidomėjimas fundamentaliomis religijomis. Anot prof. Seligman, nebūtina mestis į kraštutinumą. Vertinant individualumą, reikia apgenėti savęs pervertinimą ir hedonistinį smaguriavimą. Yra galima pusiausvyra tarp individualumo ir jam garantuotų laisvių bei užsidegimo, užsiangažavimo ir darbo visuomenės bei tautos gerovei. Tai ne tik sumažins depresijos galimybę, bet įprasmins ir patį gyvenimą.

Vertybių puoselėjimas ir mokymas (bent iš Amerikos valdiškųjų mokyklų) buvo sąmoningai išjungtas arba ignoruojamas. Įdomu, kad nemažai valstijų, pvz., Niujorkas, Kalifornija, jau susirūpino vertybių mokymu ir jų perdavimu vaikams. Svarstoma kaip geriau mokyti artimo meilės, drąsos, sąžiningumo, pakantos kitiems, duoto žodžio šventumo. Nors vengiama tiesiogiai kalbėti apie religiją, nėra abejonės, kad tūkstančiais metų susiklosčiusias religines, etines bei moralines vertybes norima perduoti vaikams ir jaunimui.

Ateitininkai susikūrė prieš beveik aštuoniasdešimt metų, kad jaunimą apsaugotų nuo nihilizmo, materializmo ir hedonizmo pavojų. Buvo pasirinktas kilnus šūkis — „Visa atnaujinti Kristuje." Nėra klausimo, kad tuo sąmoningu pasisukimu į Aukščiausiąją Vertybę, nusisukta nuo blaškymosi ir galimų depresijų. Ateitininkija ir užsiangažavę ateitininkai išvengė depresijų, gilių nusivylimų, nors ir išgyveno daug nepriteklių, persekiojimų, net kankinimų. Jie išvengė depresijų, nes prieš akis turėjo kažką didesnį, kažką uždegantį, kažką aukštesnį negu tik save. Šių dienų ateitininkai turėtų pasijusti turtingi ir laimingi, žinodami, kad jų tikslai ir principai yra ne tik teologiškai gilūs, morališkai teisingi, bet ir psichologiškai sveiki, o tuo pačiu — modernūs. Trumpai tariant, ateitininkija yra tikrai geri vaistai nuo depresijos.

SAS žiemos stovykloje „Rogutės" (prie Killington), iš k.: Asta Lukoševičiūtė, Linas Daukša (?), *Vytas* Čuplinskas (Studentų at-kų centro valdybos pirm.).

IŠ ALDUTĖS DIENORAŠČIO

JULIJA ŠVABAITĖ*

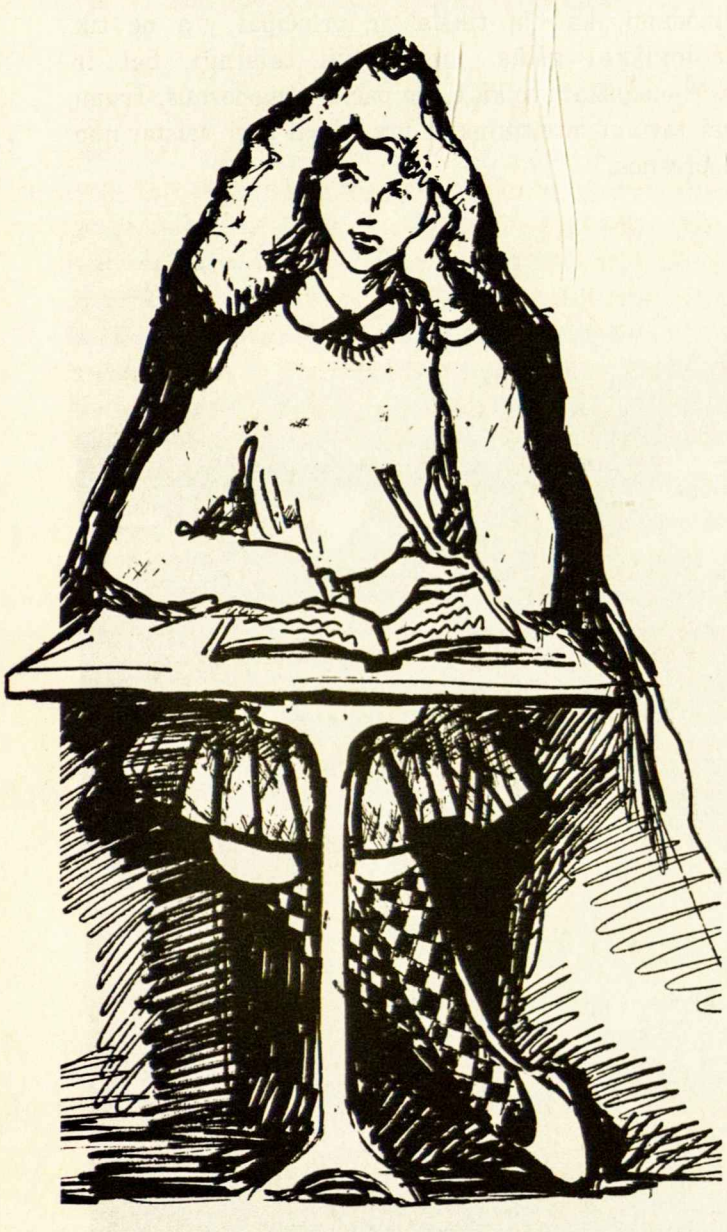

Kai aš buvau dar labai maža, jau ir tada mama ragindavo mudu su Juozu, kad rašytume dienoraštį. Sakydavo, kai užaugsim, bus labai smagu ir įdomu pasiskaityti, ką veikėme, būdami vaikai. Bus tikra brangenybė tie jūsų dienoraščiai, sakydavo ji. Ką aš tuomet rašydavau, jau dabar neatsimenu, o tos savo vaikiškos dienoraščio knygelės nerandu... Turbūt kelionėje į Ameriką kur nors pamečiau. Tik atsimenu, kad daug piešdavau. O Juozas tai buvo tikras sukčius. Jis didelėmis raidėmis, per kelis sąsiuvinio puslapius parašydavo tik kelis sakinius, peršokdamas eilutes... Nei mama, nei tėtis nepastebėdavo, nes mūsų dienoraščių neskaitydavo, sakydami, kad tai privatus mudviejų pasaulis, — taip juodu tikrai pasakydavo! Privatus pasaulis, ar ne juokinga?

O dabar jau ir pati noriu rašyti. Susigalvojau, kad rašysiu ne šiaip sau dienoraštį, o laiškus įsivaizduojamai savo draugei Australijoje — Kristinai. Noriu rašyti apie tai, ko niekam niekam nepasakočiau. Tik ne apie mokslą ir mokytojus. (Na, gal šiek tiek). Gal apie tai, kad kasdien vis tas pats ir tas pats... Aš esu jau pirmoje gimnazijos klasėje, seselės griežtos, reikia nešioti uniformas, ir tu čia nieku nepasipuoši... Net lūpų negalima dažyti, o plaukus tai galim šiek tiek susukti (aš suku ant popieriukų, senoviškai, kaip mama darydavo, bet reikės gauti kur nors „rolerius"). O tas lūpas tai šiek tiek paspalvinam, kai išeiname iš mokyklos. Sijonus tada užraitome aukštai virš kelių, na ir žingsniuojam iškėlusius galvas į debesis, lyg tikrai būtume kokios gražuolės...

Aš jaučiu, kad augu į „paneles", kaip tėtis sako. Pasižiūriu į veidrodį, Dieve, kokia aš negraži... Niekaip negaliu numesti svorio, o mama vis „valgyk, valgyk, Aldute, tau reikia augti!"...

Jau užtenka, kad mane vadina Aldute! Aldute, Aldute ir Aldute! Jau man trylika, jau aš paauglė. Be

---

* *Julija Švabaitė-Gylienė,* poetė, beletristė, gyvenanti Čikagoje. Pirmąjį eilėraščių rinkinį išleido 1963 m. *(Vynuogės ir kaktusai).* Už romaną *Stikliniai ramentai* laimėjusi „Draugo" romano konkurso premiją. Pirmoji knyga vaikams — *Gabriuko užrašai,* išleista 1973 m. Knygoje sutinkame tą pačią Aldutę, tuomet dar visai nedidelę mergaitę. Knyga užbaigiama Aldutės šeimos kelione į Ameriką. Čia spausdiname ištrauką iš rašomos antrosios *Gabriuko užrašų* dalies (nebūtinai tokiu pavadinimu).

Aš jaučiu, kad augu į „paneles", kaip tėtis sako. Pasižiūriu į veidrodį, Dieve, kokia aš negraži...

to, ir mama kartą pasakojo, kad ji skaičiusi kažkokioje psichologijos knygoje, jog nereikią vaikų vadinti mažybiniais vardais, nes tai vėliau augant atsiliepią į jų psichiką! O mane vis tiek vadina Aldute!

Aš vakar pasidažiau lūpas ryškiai raudona spalva. (Pieštuką slepiu savo knygos aplanke.) Ėjau namo su Jūrate, o ji ir veidus buvo pasiraudoninus. Abidvi buvome labai laimingos, bet, o dangau, prie pat namų sutikom mano mamą! Ji ėjo krautuvėn. Greitai pradėjau trinti savo lūpas rankove (kaip paskui tuos dažus išskalbsiu?) Turbūt visą veidą išsitepliojau. Abi išsigandusios kažką murmėjom, trindamos nosis, lyg būtume su slogomis. O mama visai nepastebėjo. Ji buvo be akinių! Na, žinai, Kristina, tai buvo taip netikėta! Mama tik pasakė, bėkit greit namo, mergaitės, aš tik nupirksiu kai ką parduotuvėje... Žinoma, po to jau nebesidažėm, o parėjusi namo, tuojau bėgau į rūsį išskalbti savo marškinių rankovę.

Namie nusiploviau veidą, nes buvau pabandžiusi ir Jūratės pudros. Man taip sutraukė veidą, kad maniau, jau visą gyvenimą pasiliksiu raukšlėta. Pasižadėjau daugiau niekada nesipudruoti.

Ir kodėl mes tokios tuščios, tu paklausi? Norime būti gražios! Aš manau, kad ir tu kada nors pabandai dažytis? Nors Australijoj viskas kitaip. Ten daug griežčiau, ten ir mergaitės daug kuklesnės, taip sako mama. Aš neatsimenu, nes buvau dar labai maža, kai iš ten išvykome.

Mama sako, kad čia, Amerikoje daug sunkiau vaikus auginti, kad čia daugiau laisvės, o aš taip nemanau. Kur ta laisvė, jei trylikos metų dar negalima eiti į šokius, draugauti su berniukais, reikia nešioti uniformas. (Ak, kaip gerai, džiaugiasi mama, kad nereikės pirkti tiek daug drabužių...)

Berniukai man dar nerūpi, bet nesakyčiau, kad neįdomu su jais kalbėtis. Aš jau pradėjau šokti tautinius šokius ir esu jaunių grupėje. Tas berniukas, su kuriuo paprastai šoku, tokiais pat šviesiais plaukais, kaip ir aš, taip pat negražus, kaip ir aš, ir toks pat nešnekus — tyli ir šoka, tyli ir šoka, visada nuleidęs akis. Tik vieną kartą paklausė, ar aš mėgstu skaityti. Aš sakiau, kad labai... Tada pradėjom šnekėtis. Žinoma, lietuviškai, nes šokių mokytoja, kurią labai visi mylime, griežtai reikalauja, kad kalbėtumės lietuviškai. Gal todėl tas berniukas (jo vardas Rimas) nemėgsta šnekėtis. Jis taip pat mažai skaito lietuviškas knygas, kur tik žagrės, kaimas, arimai, šieno vežimai, karvės... Sakosi, kad ir jis gyvos karvės nėra matęs, nes niekada į kaimą nenuvažiuoja, o atostogas praleidžia Floridoje... Vasarą jis turi dirbti, kad netinginiautų, nes to tėvai irgi griežti... (Žodis „griežtas", atrodo, ilgai neišeis iš mūsų gyvenimo).

Su mama dažnai einame į aštuntos valandos pamaldas. Taip keista. Australijoje giedodavo visi, net ir mes, vaikai, drauge su suaugusiais, o čia... Kur ne kur koks balsas. Prieky, arčiau altoriaus, vieni traukia anksčiau, kiti po vargonais atsilikę, arba atvirkščiai... Mama, sakau jai, kodėl jie negieda taip gražiai kaip Australijoj? Ar čia žmonės klausos neturi? Tada nutarėm eiti į sumą — didžiąsias pamaldas, kur labai gražiai gieda parapijos choras.

Pereitą sekmadienį buvo keistas atsitikimas. Buvo šaltas rytas. Visada, išėjusios iš bažnyčios, perkame sekmadienio laikraštį. Stovėjome eilėje. Laikraščius pardavinėjo plona, išblyškusi mergaitė, turbūt labai neturtinga, nes buvo apsirengusi skurdžiais drabužiais. Prieš mus laukė aukštas, gražiai, elegantiškai apsirengęs vyriškis. Staiga jis pagriebė sekmadieninį laikraštį ir neužmokėjęs greitai nuėjo sau. Mergaitė bandė šaukti „užmokėkite ponas!", bet jis net neatsisuko. Visi žmonės jį palydėjo piktais žvilgsniais. Mama, pamačiusi mergaitės akyse ašaras, išsiėmė piniginę ir užmokėjo už tą pavogtą laikraštį.

Mama, klausiau ją einant namo, ar tu manai, kad jis neturtingas, neturėjo pinigų? Nebūtinai, Aldute, atsakė ji man. Yra visokių žmonių. Kartais tas, kuris turtingas, gali būti ir labai šykštus...

Mūsų Juozas kiekvieną rytą irgi vežiodavo laikraščius žmonėms į namus. Kartą jam įkando šuo. Reikėjo net eiti ligoninėn ir gauti skiepus nuo pasiutimo ligos. Tie žmonės labai prašė nesiskųsti teismui. Tėvai nesiskundė, žaizda greit užgijo. Juozas nesusirgo pasiutimo liga, bet po to daugiau nevežiojo laikraščių dviračiu.

Tad iki kito karto, Kristina, gal papasakosiu įdomesnių istorijų.

Tavo Aldona

FEDERACIJOS VADAS PRANEŠA

• Ateitininkų Federacijos valdybos pirmasis posėdis įvyko š.m. balandžio mėn. 15 d. Naująją Ateitininkų Federacijos valdybą, kuri buvo patvirtinta Ateitininkų Federacijos Tarybos, sudaro Federacijos dvasios vadas kun. dr. Valdemaras Cukuras, Federacijos Vadas Juozas Polikaitis, generalinis sekretorius Juozas Baužys, ižd. Balys Lukošiūnas, protokolų sekretorė Irena Kazlauskienė, religinio ir ideologinio auklėjimo vadovė ses. Margarita-Bareikaitė, spaudos ir informacijos vadovė Ramunė Kubiliūtė ir narys santykiams su Lietuvos ateitininkais dr. Algis Norvilas. Ateitininkų Federacijos valdybą papildo atskirų sąjungų referentai. Jie yra skiriami paskirų sąjungų Centro valdybų, susitariant su Ateitininkų Federacijos valdyba. Pagrindinė referentų paskirtis yra atstovauti savajai sąjungai Federacijos valdyboje, iškelti atstovaujamos sąjungos rūpesčius, perduoti sąjungos centro valdybai pageidavimus.

• Balandžio 22-23 d. dalyvavau Los Angeles ateitininkų metinėje šventėje ir turėjau progos susitikti su Kun. St. Ylos vardo moksleivių at-kų kuopos nariais. šeštadienio popietę buvo jaunųjų ir moksleivių kandidatų žinių patikrinimas ir nuoširdus pasikalbėjimas su moksleiviais p. Giedraičių namuose. Susipažinam su jų metine veikla, kuri buvo įvairi ir prasminga. Buvo akcentuojamas šeimyniškumo principas. Moksleiviai domėjosi įvykiais Lietuvoje, ypač išreiškė norą padėti beatsikuriantiems moksleiviams ateitininkams Lietuvoje. Malonu, kad dalis jų jau pasiryžę, nežiūrint didesnių kelionės išlaidų, dalyvauti moksleivių ateitininkų stovykloje Dainavoje birželio 25-liepos 9 d. Be to, visi ruošiasi dalyvauti Los Angeles at-kų ruošiamoje stovykloje rugpjūčio 20-27.

Tėveliai, raginkime ir siųskime savo jaunimą praleisti porą savaičių lietuviškoje, katalikiškoje, draugiškoje aplinkoje. Tai yra daug svarbiau negu dviejų savaičių uždarbis. Neleiskime, kad darbas nustelbtų jaunatvišką dvasią bei norą bendrauti su savo amžiaus jaunimu.

Los Angeles ateitininkų šeimos šventė prasidėjo šv. Mišiomis Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Jų metu du moksleiviai ir penki jauniai davė įžodį. Teko prisegti ateitininkų ženkliukus ir papuošti moksleivius juostomis. Taip pat penkiems jaunučiams buvo įteiktos uniforminės emblemos. Jie po dvejų metų kandidatavimo galės stoti į jaunesniųjų ateitininkų eiles. Parapijos salėje buvo akademija ir vaišės, kuriose dalyvavo apie šimtas Los Angeles apylinkės ateitininkų bei jų draugų. Tai gražus ir reikšmingas idėjinės šeimos susibūrimas Ramiojo vandenyno pakrantėje. Šia proga negalime praeiti nepagyrę Los Angeles globėjų darbų bei pasišventimo. Reiškiame gilią padėka jaunių ir jaunučių globėjai Danguolei Kuolienei ir moksleivių globėjai Marytei Newsom-Sandanavičiūtei. Joms ir jų padėjėjoms bei valdybų nariams reiškiame visos ateitininkijos padėką, o sendraugiams ir jų valdybai dėkojame už finansinę bei dvasine paramą jaunimui.

• Gegužės mėn. 7 d. teko dalyvauti Partizano Daumanto (Čikagos priemiesčių) jaunųjų ateitininkų kuopos metinėje šventėje, kurią suorganizavo kuopos globėjos ir tėvų komitetas. Ši šventė pradžiugino visus savo sklandumu, gausumu ir įžodininkų skaičiumi. Tai vyriausios globėjos Romos Kuprienės ir jos padėjėjos Birutės Dailydienės dėka. Kuopa turi ir daug kitų globėjų bei talkininkų, kurie padeda vykdyti programą mažesniuose būreliuose, sugrupuotuose pagal mokyklinį skyrių. Matyti tėvelių pagalba ir rūpestis. Džiugu, kad jiems padeda dvi Nekalto Prasidėjimo seselės, ses. Margarita-Bareikaitė ir ses. Loretta. Kitais metais kapeliono pareigas eis, neseniai atvykęs iš Lietuvos, kun. Ričardas Repšys. Šventės metu keturi jauniausieji gavo jaunučio emblemas, o dvylika jaunučių kandidatų davė jaunesniojo ateitininko įžodį. Kuopa išleido keturis abiturientus į moksleivių ateitininkų eiles.

Šios šventės metu išryškėjo, kad patį svarbiausią vaidmenį at-kų veikloje atlieka jaunimo globėjai bei auklėtojai. Be jų mūsų veikla būtų beprasmė, šlubuojanti ir nykstanti. Parodykime pagarbą jiems visiems. Atsiliepkime į jų prašymus, nepalikime jų vienų, vertinkime juos kaip jaunimo globėjus, bet ne prižiūrėtojus. Iškelkime globėjų nuopelnus ateitininkiškos spaudos puslapiuose (*Ateityje* ar ateitininkų skyriuose periodinėje spaudoje).

• Laisvojo pasaulio ateitininkai, eidami organizacinio gyvenimo keliu, duoda įžodžius ir gauna ateitininkišką simboliką: emblemas, ženkliukus ar juosteles. Gavę ženkliuką, mes didžiuojamės ir džiaugiamės, tačiau kaip ilgai? Ar mes vertiname tą simboliką taip, kaip viena abiturientė moksleivė Lietuvoje? Ji rašo: „...ateitininko ženkliukai kol kas buvo tik svajonė ir dabar aš dėkoju Dievui kiekvieną kartą, kai jį segu, eidama į susirinkimą. Belieka laukti valandos, kai po steigiamojo ateitininkų suvažiavimo visi mes galėsime didžiuotis esą ateitininkų organizacijos nariai... Nemoku žodžiais išreikšti jausmo, kurį patyriau, gavus Jūsų dovaną. Žinau, kad tai buvo viena iš laimingiausių dienų". Ar mes išgyvename tuos pačius jausmus? Ar mes didžiuojames sava ateitininkiška simbolika ir ją drąsiai, su pasididžiavimu nešiojame?

MARIJA SEKMINIŲ STEBUKLO FONE

K. V. CUKURAS

„Palaimintoji Mergelė nuo amžių buvo skirta Dievo Žodžio įsikūnijimu tapti Dievo motina. Jo apvaizdai tvarkant, šioje žemėje ji buvo kilni Atpirkėjo motina, kitus didžiadvasiškumu pralenkianti padėjėja ir nuolanki Viešpaties tarnaitė. Pradėdama, pagimdydama, augindama, paaukodama šventykloje Kristų Tėvui, drauge kentėdama su mirštančiu ant kryžiaus Sūnumi, nepalyginamu būdu ji padėjo Atpirkėjui įvykdyti savo uždavinį — klusnumu, tikėjimu, viltimi ir ugninga meile atstatyti antgamtinį sielų gyvenimą. Todėl malonės plotmėje ji tapo mūsų motina."

Vatikano II dogminė konstitucija LUMEN GENTIUM—Bažnyčia, Nr. 61.

Nuo neatmenamų laikų gegužės mėnuo yra skiriamas Dievo Motinos — Nekalčiausios Mergelės Marijos garbei. Lietuviams, kaip ir daugeliui Europos tautų, šis mėnuo yra mieliausias ir gražiausias. Gamta jau pilnai atgijusi, berželių ir kitų medžių lapai kvepia jaunystės gležnumu, o įvairiaspalvių gėlių žiedai nejučiom pažadina džiaugsmą ir norą dainuoti. Lietuvių tauta, tapusi krikščioniška, labai greitai pamilo Mariją, nes viskas, ką iš naujosios religijos skelbėjų sužinojo apie Nazareto Mergelę ir Jėzaus Motiną, jiems buvo taip artima ir miela. Viršuj teiktąją ištrauką iš Vatikano dogmatinio dokumento apie Bažnyčios sampratą ir Marijos vietą joje, reikėtų laikyti pakvietimu susimąstyti prie Marijos kojų, įsiklausyti, ką Ji mums, XX-tojo a. galo vaikams, sako savo nuolatiniu artumu ir globa.

Šitokiam susimąstymui geriausia pradžia — Evangelijų knygos. Pabandykim su nauju susidomėjimu, tarsi pirmą kartą skaitytume, atsiversti pirmiausia šv. Luko pirmąjį ir antrąjį skyrių, o vėliau ir šv. Mato ir šv. Jono evangelijų vietas, kuriose minima Jėzaus Motina. Nustembame, kad Marijos vardas vos kelis kartus paminėtas, kad visiškai nieko nerandama apie josios gyvenimą, nė žodelio apie Marijos asmenį. Pats pirmasis įvykis, kuris įtraukia Nazareto Mergelę į Evangelijos atpasakojimą, yra angelo pasveikinimas: „Sveika, malonėmis apdovanotoji, Viešpats su tavimi!" Lotyniškasis „Ave", graikiškasis „haire kecharitomene" ir įvairūs kitų kalbų vertimai labai panašiai verčia graikiškąjį originalą, kuris yra iškilmingas ir kartu nešąs džiaugsmą. Šitame pasveikinime Marijos vardas neminimas.

Nesunku mums suprasti, kodėl Marija išsigando: tokia nuostabi šviesa pripildė josios kambarėlį ir toks slėpingas balsas prabilo... Iš kur visa tai, ką tai reiškia — klausė josios širdis. Tačiau angelas tuojau švelniai atskleidžia didžiąją paslaptį: Aukščiausiasis ją pasirinko nuostabiam planui įvykdyti. Štai kodėl jis kreipėsi, pavadindamas ją „malonėmis apdovanotąja". Žodžiai ją nuramina ir ji jau išdrįsta paklausti, kaip viskas galės įvykti. Paaiškinimas ją jau visiškai sugrąžina į pusiausvyrą. Ji, vidaus balso vedama, taria savo lemtingąjį sutikimo žodį: TAIP, AMEN, „tebūna man, kaip tu pasakei" (Lk.1:38). Nekaltoji Mergelė tampa Motina. Netrukus ji skuba pas savo giminaitę Elžbietą.

...Marija yra „nuo pat pradžios", kai gimė Bažnyčia, ir visiems laikams lieka su ja, kad ir mes su Ja turime žvelgti į ateinantį trečiąjį tūkstantmetį su šviesia viltimi.

Ir čia, jai einant pro duris, pasigirsta neįprastas sveikinimas: „Palaiminta iš visų moterų ir palaimintas tavo įsčių vaisius... Elžbieta tada prideda labai reikšmingą sakinį: „Palaiminta, nes įtikėjai". Šis išskirtinis „palaimintosios" titulas kartosis ir pasieks nesuskaitomų tikinčiųjų sielas — „Palaiminta mane vadins visos kartos" — įkvėpta Ji gieda savo nuostabiojoje *Magnificat.* (Lk.1:42,48)

Toliau, eidami Evangelijose atpasakotuoju keliu, mes stebime, kaip auga ir bręsta nekaltoji Nazareto Mergelė ir Motina, kaip palaipsniui išsipildo senelio Simeono šventykloje pasakytoji pranašystė: „Tavo pačios sielą pervers kalavijas, — kad būtų atskleistos daugelio širdžių mintys": (Lk.2:35) Marijos pirmasis sutikimas, josios „Tebūnie" bus kartojamas daugybę kartų, kai Ji išgyvens laipsnišką Sūnaus praradimą. Sklaidydami Evangelijų knygų lapus, pastebėsime, kad niekad Jėzus nevadina Jos vardu ar motina. Tik paskutiniąją agonijos valandą Jėzaus lūpos ištaria „Motina", bet tai yra dedikacija — josios pavedimas mylimajam mokiniui Jonui. Tada Marija ištaria savo galutinį „TAIP", atiduodama Sūnų mums, Marijos kryžiaus kelias eina paraleliai su Sūnaus. Jis prasideda jau pačioje pradžioje, kai Ji kartu su Juozapu paaukoja Kūdikį šventykloje. Po 12 metų mes dar aiškiau pamatom, kai Motinai gana skaudžiai primenama: „Kodėl gi manęs ieškojote? Ar nežinote, kad man reikia būti savo Tėvo reikaluose? (Lk.2:49-51)." Ji tyliai priėmė šį kalavijo smūgį ir su nuostaba „ir svarstė savo širdyje". Vėliau, vestuvių puotos metu Kanoje, švelniai paprašytas, Sūnus jau atsako: „Moterie, dar neatėjo mano valanda..." Kai kas mano, kad čia šiurkščiai skamba Jėzaus žodžiai ir bando įvairiai švelninti graikiškąjį tekstą. Tačiau Marija geriau už visus pažįsta Sūnų. Ji tuojau kreipiasi į patarnautojus mums labai reikšmingai skambančiu sakiniu: „Darykite, ką tik jis jums lieps" (Jon. 2:3-7). Marija jau buvo nuolankiai priėmusi senelio Simeono išpranašautąją ateitį, skirtąjį kryžiaus kelią.

Simeono išpranašautieji „kalavijai" turi vieną pagrindinį tikslą — atskleisti didžiąją išganymo paslaptį, kurios šviesoje kuklioji ir nekaltoji Nazareto mergelė *Miriam* taps visų tikinčiųjų Motina. Evangelijų rašytojai, nėra abejonės, taupiai kalbėdami apie Mariją, išreiškia naujai gimusios pirmosios krikščionių Bendrijos įsitikinimą, kad Marija yra pačiame didžiojo Išganymo vyksmo centre, kad Ji yra intymiai surišta su pačia Išganymo *širdimi* — Kristumi. Ji atidavė Jėzaus misijai visa, kas jai buvo brangiausia. Ji tapo vieta, kurioje susitiko Dievas ir žmogus. Visos evangelijos kalba, kaip Jėzus viską atidavė Tėvui, pagaliau ir pats save. Todėl ir iš tos labai taupios informacijos, kurią randame evangelijų knygose, mums darosi aišku, kad, būdama taip intymiai surišta su Jėzumi, Marija, tik kaip tikra Motina, įstengia šitą didįjį uždavinį atlikti. Apaštalų Darbų knyga, kurioje taip vaizdžiai aprašytas Sekminių ryto — Šventosios Dvasios nužengimo stebuklas, Marija jau nebetraktuojama kaip individualus asmuo, bet kaip *atstovė,* kaip ypatingą misiją reprezentuojanti asmenybė. Šią įžvalgą pabrėžė ir popiežius Jonas Paulius II savo enciklikoje „Dominum et Vivificantem" (Viešpats ir gyvybės Davėjas — apie Šventąją Dvasią) kurią jis paskelbė Sekminių dieną, 1986 m. gegužės 18 d.:

„Žiūrint iš dvasinio gyvenimo taško, Sekminių įvykis — tai ne vien tik praeičiai priklausąs istorinis faktas: Bažnyčia nuolat gyvena aname „aukštutiniame kambary" ir aną stebuklą nuolat nešioja savo širdyje. Ji ištvermingai ir vieningai atsiduoda maldai, kaip anuomet apaštalai sykiu su Marija, Dievo Motina ir tais, kurie Jeruzalėje sudarė pirmąjį krikščioniškosios bendruomenės branduolį ir kurie melsdamiesi laukė Šventosios Dvasios atėjimo". (Enciklikos Nr. 66)

Sekminių rytas Marijai buvo nuostabus pakartojimas ir praplėtimas paties pirmojo įvykio Nazarete, kuomet Šventoji Dvasia ją apdengė šešėliu ir padarė tai, kad Įsikūnijęs Sūnus tapo konkrečiu sūnumi josios įsčiose, individualiu žmogumi josios kūne. Po to vyko antrasis tarpsnis, kuriame Sūnus ją atkūrė Šventojoje Dvasioje — iš kūniškosios motinos ji tampa Sužieduotinė ir Bažnyčios pradžia. Sekminės Motinai yra naujos misijos pradžia, misijos, kuri yra begalinė, beribė. Šventosios Dvasios atsiuntimo dieną Marija laukiančiųjų tarpe. Ji yra jų tarpe kaip Motina, kaip toji, kuri jau nuo pat

pradžios išgyveno ir suprato visa apie mūsų Viešpatį. Ji pagimdė Jį, maitino ir išauklėjo. Ji kaupė savyje, kaip didžiausią turtą viską, ką matė ir išgyveno per 30 metų. Ji buvo prie Jo kaip nekaltoji Viešpaties Sužieduotinė ir iš šios pozicijos matė, kaip Jis augo ir brendo, buvo Jo nuolatinė patarėja, pasiryžusi išgyventi ir tuos „kalavijus", kad tik Jo tikslai būtų įvykdyti.

Sekminės Marijai yra iškilminga šventė, nepaprastos atsakomybės ir naujo darbo pradžia, kurio dydis neišmatuojamas. Velykos Jai buvo triumfuojančio džiaugsmo diena. Dabar, Sekminių stebuklui įvykus, Ji iš naujo atsiduoda Jo planams, tampa visiškai atsidavusiu įrankiu. Toks atsidavimas ir pasiaukojimas (*disponibilitė, availability*) yra šio laiko žmogui viena iš pačių svarbiųjų žymių, kurios puošia Marijos veidą ir širdį. Popiežius Jonas Paulius II, skelbdamas Marijos metus, 1987 m. kovo 25 dieną išleido encikliką, pavadintą Redemptoris Mater (Išganytojo Motina), kurioje iškeliama Marijos rolė ne tik krikščionybės, bet ir visoj kosminėje istorijoje. „Marija istorijos arenoje, rašo popiežius, pasirodė „pirma" prieš Kristų. Taigi Marija yra toji, kuri ateina „pirma". Ji tapo įkūnytu Adventu — tobulu laukimu". Enciklikos gale vėl pakartojama ir pabrėžiama, kad Įsikūnijimo momentu visa žmonijos istorija įžengė „į laiko pilnybę" ir kad Bažnyčia yra tos pilnybės regimybė. Būdama Dievo Tauta, Bažnyčia yra nuolatiniame kelyje — šventkelionėje į amžinybę per tikėjimą. Marija yra „nuo pat pradžios", kai gimė Bažnyčia, ir visiems laikams lieka su ja, su josios Sūnaus ištikimaisiais sekėjais ir kad su Ja mes turime žvelgti į ateinantį trečiąjį tūkstantmetį su šviesia viltimi. Labai vaizdžiai šitą mintį kiek anksčiau buvo pareiškiusi šveicarų teologė-mistikė ir konvertitė Adrienne von Speyr (1902-1967): „Marija yra dabar nuostabiai arti, čia pat prie mūsų, kaip Bažnyčios įsčius. Ji yra visų mūsų Motina, jau peržengusi savosios natūralios motinystės ribas, savo sužadėtinės ir nuotakos rolę, ir tapusi mistinio savo Sūnaus kūno įsčiumi... Kadangi Jėzus iš vidaus perkeitė josios dvasią, ji iš individo tapo Bažnyčios siela. Josios didžioji privilegija — Nekaltas Prasidėjimas — buvo tai, kas įgalino ją duoti beribį *sutikimą*, josios TAIP, iš kurio išsivystė Josios galia tobulai atsakyti į Dievo Malonės veikimą" (plg. jos knygą Magd des Herrn — Viešpaties tarnaitė, paskelbtą Einsideln, Šveicarijoje, 1948 m.).

Sekminių stebuklo šviesoje pamatome, kaip apaštalai, ypač šv. Petras, gauna ypatingus uždavinius ir atsakomybę. Tačiau tik Marijoje visos jų pastangos tampa vaisingos. Pirmoji Sekminių bendrija su Marija viduryje yra užtikrinimas, kad daugelio po visą pasaulį paskleistos pastangos ir darbai bus surinkti į vieną ir sugrąžinti Tėvui, Sūnui ir Šventajai Dvasiai. Kas Velykų šventėje buvo tik kontempliacija, Sekminėse tampa tikrosios akcijos pradžia. Baigiant reikėtų dar šiame kontekste iškelti vieną mintį, kurią buvo paminėjusi Adrienne von Speyr. Tai Petro ir Marijos santykis krikščionių Bendrijoje. Petras, pilnas Šventosios Dvasios, Sekminių dieną drąsiai išeina į viešumą, užsidegęs prakalba minioms. Jis reprezentuoja naujai užgimusią Bažnyčios Bendriją, kurioje yra ir Marija. Petro užimamoji pozicija — tai išorinis, regimasis Bažnyčios neklaidingumo ženklas. Tuo tarpu Marija-Motina, būdama Nekaltai Pradėtoji, atskleidžia ir reprezentuoja Bažnyčios vidinį, dvasinį nekaltumą. Petro pareigos ir galia kyla iš Bažnyčios vienybės, kurios įkūnijimas yra Marija. Kai Petras kalba Bažnyčios vardu, jis reprezentuoja patį Kristų, ir todėl Marija, kaip ir visi kiti, paklusniai klausydamiesi Petro, tyliai lieka minioje. Tačiau Marija lieka visiems laikams ir visai žmonijai Motina ir Sužieduotinė. Kai Ji paaiškina bei interpretuoja Viešpatį — savo Sūnų ir Sužieduotinį, tuomet ir Petras, ir visi privalo Jos klausyti.

Dabar jau galėjo šiek tiek paaiškėti, kokias nuostabias gelmes mums atveria ir kokios neišpasakytos paguodos mums teikia Šventosios Dvasios šventė. Šios šventės laukdami, Lietuvos vyskupai Marijos metais paskelbė gilios minties laišką tikintiesiems, kuriame kalbama apie gyvosios dvasios atgaivinimo reikalą mūsų prislėgtoje tautoje. Dievo Apvaizdos ranka, pajudino visus, ir nereikėjo laukti nė dvejų metų, kai nepaprastos dovanos per Marijos užtarimą buvo suteiktos lietuvių tautai: palaimintojo ark. Jurgio Matulaičio iškėlimas į altoriaus garbę, kardinolo paskyrimas ir visus nustebinusi, gaivalingai prasiveržusi atgimimo srovė.

Per pastaruosius 10 mėnesių kardinolas V. Sladkevičius ir daugelis kitų balsų kartojo: visa tai yra Marijos Metų dovana tautai, kurios Dievo Motina niekad neapleido. Tyliai ir kantriai, kaip ir Ji pati, kaupė savo gelmėse ugnį, kuri prasilaužė pro visokias vergijos užtvaras. Marija iš tikro yra toji slėpinga Gyvoji Artimybė (presence), apie kurią prieš šimtmetį anglų poetas, jėzuitas Gerard Manley Hopkins yra pasakęs: „Marija — kaip pavasario oras: švarus, gaivinantis, skaidrus, raminantis". Kai lietuvių tauta gležnutėmis beržų šakelėmis puoš altorius ir gers gaivinantį pavasario kvapą, visi švęsime Sekminių stebuklo prisiminimą, kurį dominuoja nuostabaus grožio Motinos-Mergelės-Sužieduotinės ir Globėjos veidas. Šio veido šviesoje ir sopulingosios, ir klausiančios, ir besimeldžiančios bruožai susilies į vieną nuostabaus grožio Motinos veidą, kurį apsakyti žmogaus žodis tampa bejėgis. Lieka tik pakeltos rankos ir giesmė...

Ar turime dvi Ateities leidyklas?

Redakcijos pastaba: Iškilus klausimams apie Ateities knygų leidyklos ir Ateities literatūros fondo veiklą bei paskirtį, nutarėme kreiptis į Ateities knygų leidyklos vedėją dr. Algį Norvilą, kuris maloniai sutiko pasidalinti informacija su žurnalo skaitytojais. Apie Ateities literatūros fondą, kuriam vadovauja dr. Arūnas Liulevičius, susipažinsime kitame numeryje.

Kai kuriems susidaro neaiškumų dėl Ateities leidyklos ir Ateities literatūros fondo. Koks skirtumas? Ar tai iš tikrųjų nėra dvi leidyklos?

Tai dažnas klausimas, kurio atsakymas labai paprastas, bet gal kiek ir painus. Mat šių vienetų atskyrimą patvirtina bei įteisina dabartinė Ateitininkų Federacijos konstitucija. Tad labai paprastai — yra dvi knygų leidyklos, nes to reikalauja pati konstitucija. Tačiau šis atsakymas klausėjų dažnai nepatenkina. Jiems vis dar nesuprantama, kodėl reikia dviejų leidyklų, ar nebūtų galima jas sujungti ir t.t. Čia aiškaus atsakymo aš neturiu. Mat *Ateities* knygų leidyklai pradėjau vadovauti po šio padalinimo (1985 m.), todėl man nežinomos priežastys, kurios prie padalinimo privedė. Paprastai čia tik stengiuosi paaiškinti jau šiek tiek nusistovėjusią tradiciją, susijusią su šių leidyklų veikla. Turime dvi leidyklas, nes atliekami skirtingi uždaviniai. *Ateities* leidykla rūpinasi idėjinio pobūdžio ir savai organizacijai skirtais veikalais, o *Ateities* literatūros fondas — grožine literatūra. Man atrodo, kad šitoks darbo pasidalinimas yra tikslus, o išeivijos sąlygose, gal net būtinas. Mat darbą pasidalinus, galime daug

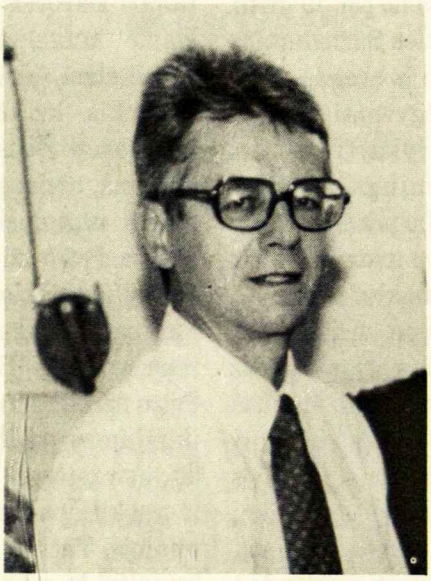

dr. Algis Norvilas

daugiau nuveikti.

Kokia yra paskutinė išleista knyga, kas jau paduota į spaustuvę, kur dauguma knygų spausdinama?

Paskutinė išleista knyga yra kun. Antano Paškaus, **Krikščionis ir šiandiena.** Ji pasirodė 1987 m. Šiuo metu įvairiose spausdinimo stadijose yra trys knygos. Jau laužomi prel. Prano Kuraičio **Filosofiniai raštai** ir peržiūrimos korektūros Nijolės Sadūnaitės antros prisiminimų dalies **Gerojo Dievo globoje** bei dr. Justino Pikūno knygos **Nuo asmens iki asmenybės.** Iki šiol visos knygos buvo spausdinamos ,,Draugo'' spaustuvėje.

Kas sudaro leidyklos valdybą (štabą)?

Leidyklos sudėtis yra labai neformali, paprasta. Oficialiai esame dviese — vadovas ir iždininkas. Iždui iki praėjusių metų vadovavo Vita Reinytė, o šiais metais iždininko pareigas perėmė Vytautas Kazlauskas. Kitos pagalbos pasitelkiu pagal reikalą. Su lietuvių kalbos patikrinimu yra padėję Alina Skrupskelienė, dr. Antanas Klimas ir Danutė Bindokienė. Su įvairiais kitais darbais talkininkavę: Rimas Černius, Jonas Kuprys. Milda Tamulevičienė, Gražina Kriaučiūnienė, Balys Lukošiūnas, Nijolė Palubinskienė ir kiti.

Kiek užtrunka laiko nuo rankraščio gavimo iki knygos pasirodymo?

Daug, labai daug. Tai buvo viena redakcinio darbo staigmena. Iki nebuvau pats patyręs, galvodavau, kad užtekdavo rankraštį į spaustuvę nunešti ir už savaitės atsiimti užsakytą knygų kiekį. O tiesa, pasirodo, yra visai kita. Net gavus tobulai paruoštą rankraštį, iki knygos atbaigimo trunka metai ir daugiau laiko.

Kokie numatomi veikalai ateičiai?

Tų veikalų netrūksta. Dar prieš akis stovi Antano Maceinos testamentinis veikalas **Lietuvių kalbos filosofija,** kurio, deja, jis pilnai nebaigė. Taip pat knygos pavidalu ruošiami Antano Masonio prisiminimai iš ateitininkų veiklos Nepriklausomybės laikais. Esam pradėję rūpintis išleisti kai kurių išsemtų veikalų naujas laidas, pavyzdžiui, Stasio Šalkauskio **Ateitininkų ideologiją** ir kitus. Tad darbo turime mažiausiai penkeriems metams, iki kadencijos galo.

Ar ribojamasi savos ideologijos žmonėmis, ar nesvarbu?

Aiškios taisyklės šiuo klausimu neturime. Dabar, kai perbėgu autorių pavardes, tai, iš tiesų, visi yra ateitininkai. Tačiau nematau priežasties, kodėl negalėtume spausdinti ir organizacijai nepriklausiančių autorių veikalus. Svarbiausia, kad jie būtų vertingi.

Kokiom knygom visuomet teikiama pirmenybė?

Laikausi taisyklės, kad knygos leidžiamos gavimo tvarka. Nežadu šios taisyklės keisti.

Kaip sekasi knygų platinimas?

Platinimo sėkmė dažnai priklauso nuo pačios knygos. Pavyzdžiui, Nijolės Sadūnaitės **KGB akiratyje** yra labai gausiai perkama, kitos knygos mažiau. Apskritai išeivijoje knygų paklausa nėra didelė.

Ar numatoma užmegzti ryšius su Lietuvos ateitininkais?

Be abejo, tokių ryšių reikėtų. Esu pastebėjęs, kad mūsų išleistos knygos ten yra labai vertinamos, o kai kurios net įgavusios klasikinio pabūdžio. Buvome paprašytį leidimo perspausdinti Antano Maceinos **Asmuo ir istorija.** Jį mielai davėme. Tik nemalonu nugirsti, kad mūsų knygos ten kartais tampa spekuliacine preke. Pagal vieną nusiskundimą, už kun. Antano Paškaus **Asmuo ir laisvė** buvo prašoma net 40 rublių. Tikiuosi, kad su Lietuvos ateitininkais knygų leidimo klausimus bus galima aptarti ir pradėti šioje srityje bendradarbiauti.

Kas parenka spausdinimui knygas, kokiu būdu nustatomos, kurios spausdintinos, kurios ne?

Iš tikrųjų pasiūlymų nėra buvę tiek daug, kad būtų reikėję rūpintis, kaip knygas atrinkti. Bemaž visos mūsų leidžiamos knygos yra pas mus atkeliavusios kokiu nors ypatingu būdu. Vienų mes prašėme, kai kurias patys autoriai pasiūlė, o dar kitos buvo kitų pasiūlytos. Tik vienos kitos knygos esam atsisakę. Tai padarėme ne dėl kokių trūkumų

Toronto studentų at-kų būrelis. Iš k.: A. Ankus, E. Majauskas, O. Žukauskaitė ir P. Tolveiša.

turinio atžvilgiu, o todėl, kad jos, mūsų manymu, daugiau priklausė literatūriniam žanrui.

INFOTINKLAS

Prieš porą metų Toronto Studentų ateitininkų draugovė davė prašymą Ateitininkų Federacijos valdybai finansiškai paremti jų apsiimtą iniciatyvą. Ta iniciatyva — „infotinklas" — tuo metu buvo labai aktyvi. Studentai Toronto universitetų bibliotekose rinko apie Lietuvą medžiagą, kuri pasirodė Šiaurės Amerikos ir Europos spaudoje. Straipsnius fotokopijavo ir išsiuntinėjo lietuvių spaudai bei išeivijos veikėjams, kad jie tą informaciją pasiskaitytų ir platintų. Ateitininkų Federacijos valdybos parama padėjo padengti pašto ir fotokopijavimo išlaidas. „Infotinklas" taip pat gavo paramos iš Kanados Lietuvių Fondo.

1989 m. „Infotinklas" jau perėjo į kitų globėjų rankas. Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjunga remia „Infotinklą". Informacinės siuntos dabar gerokai padidėjo. „Infotinklas" praplėtė savo pastangas. Darbštūs studentai iš spaudos užprotokoluoja „įvykius pastaruoju metu", tai yra įvykius Lietuvoje, apie kuriuos randa žinias išeivijos lietuvių, Lietuvos ir Šiaurės Amerikos spaudoje.

Be to „Infotinklas" yra paruošęs neoficialios spaudos iš Lietuvos katalogą. Žinutėje taip pat rašoma: „Paskutiniu metu išsiliejo srautas naujų neoficialių leidinių Lietuvoj. Jau yra nebeįmanoma „Infotinklui" visą šitą medžiagą platinti įprastu siuntų būdu. Todėl pradedam naują neoficialios spaudos platinimo sistemą: šioje siuntoje (1989 m. kovo mėn., #8) rasite katalogą visų leidinių, kuriuos iki šiol esame sukaupę..." .Kataloge pavadinimai: „Tikėjimo žodis", „Vytis", „Kalba Motinai" ir kiti.

Studentų ateitininkų centro valdybos pirmininką Vytą Čuplinską ir studentus ateitininkus tikrai verta sveikinti. Jų pastangas įvertina ne vien ateitininkai, bet ir plačioji lietuvių visuomenė.

„Infotinklo" adresas: Pasaulio

Lietuvių jaunimo sąjungos INFOTINKLAS, 1011 College St., Toronto, M6H 1A8, Canada.

Ramunė Kubiliūtė

SUSIPAŽINKIME SU KĘSTUČIO KORPORACIJA

Studentų ateitininkų vyrų korporacija „Kęstutis" įsteigta Lietuvos universitete Kaune 1926 m. spalio 13 d. Korporacijos tikslas: brolišku-mas, solidarumas, tėvynės meilė. Ypač norėta narius paruošti gerais visuomenės darbininkais. Šūkiu pasirinkta: „Fortiter constanter". Korporacija turėjo savo vėliavą ir uniformą. Ženklas: ąžuolo lapas ir dvi gilės; spalvos — raudona, auksinė ir juoda. Iš narių reikalauta didelės drausmės. Pirmajai korporacijos valdybai vadovavo A. Starkus.

Kęstutiečio brolio Antano Balčyčio rūpesčiu, 1947 m. Vokietijoje, Miunchene atkurta „Kęstučio" korporacija. Prasidėjus didžiajai emigracijai į užjūrio kraštus, korporacijos veikla laikinai iširo. Vėl pradėta veikti JAV, Čikagoje. Pastaruoju laiku korporacijos veikla gerokai susilpnėjusi dėl naujų, jaunų narių-brolių stokos. Tačiau kęstutiečiai tebedirba visuomeninį darbą kaip korporacijos įstatai reikalauja: vyresnysis brolis inž. A. Rudis yra Pasaulio krikščionių demokratų pirmininkas; Povilas Kilius — Lietuvių Fondo tarybos pirm.; Pranas Povilaitis — Tautos fondo Čikagos skyriaus valdybos narys; adv. Povilas Žumbakis gina nekaltus lietuvius, ypač nuo OSI; Česlovas Masaitis — Ateitininkų sendraugių centro vald. pirm.; Kazys Pabedinskas — Ateitininkų Federacijos valdybos narys ir Čikagos Sendraugių at-kų skyriaus valdybos narys, o taip pat Inžinierių-architektų draugijos revizijos komisijos pirmininkas.

Vyresnieji broliai ir broliai kęstutiečiai, dalyvavę savo korporacijos metinėje šventėje 1948.X.16-17 d. Miunchene, su garbės nariu kan. M. Krupavičium.

„Kęstučio" korporacijos nariai su dvasios vadu, kun. V. Bagdanavičium, MIC 1960 m. Čikagoje.

„Kęstučio" korporacijos Dvasios vadas, vyresnysis brolis kun. Vytautas Bagdanavičius, minint korporacijos 60 m. sukaktį, pareiškė, kad kęstutiečiai gali būti toji nemirtinga sėkla, kuri kada nors suburs naujiems žygiams. Ir štai kaip tik šiuo laiku — Lietuvos persitvarkymo laikotarpiu — broliai kęstutiečiai: prof. F. Palubinskas ir J. Pabedinskas organizuoja prekybos draugiją padėti Lietuvai.

Kazys Pabedinskas

• Su Kazio Pabedinsko atsiminimų knyga *Nuo Plungės iki Maroko* buvo susipažinta š.m. balandžio 7 d., Čikagos at-kų sendraugių skyriaus ruoštoje vakaronėje Jaunimo centro kavinėje. Su knyga supažindino D. Bindokienė.

• Jaunimo Mišias vėl suruošė Čikagos studentų at-kų draugovė. Jos įvyko balandžio 8 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo lietuvių bažnyčioje (Marquette Parke). Dalyvavo apie 700 žmonių. Mišias aukojo svečias iš Lietuvos, kun. R. Repšys, MIC, muzikinę palydą atliko Darius, Audrius, Rima Polikaičiai, Tomas Strolia ir solistė Saulė Jautokaitė (viešinti Čikagoje iš Lietuvos).

• Čikagos sendraugių at-kų skyriaus balandžio mėn. skelbtas religinių, ideologinių knygų vajus buvo labai sėkmingas. Knygos skirtos Lietuvos ateitininkams, kurie jaučia didelį ideologinio ir aplamai religinio turinio knygų trūkumą. Vajaus metu gauta daug A. Maceinos, J. Girniaus, St. Šalkauskio, kun. St. Ylos, kun. A. Paškaus ir kitų knygų. Jos supakuotos ir išsiųstos į Lietuvą, vajui pasibaigus. Knygų surinkimo punktas buvo „Baltic" kepykla, kurios savininkė A. Ankienė mielai talkininkavo šiam darbui. Knygų vajui vadovavo Čikagos sendraugių at-kų skyriaus pirm. Jadvyga Damušienė, o jai padėjo dr. A. Juozevičienė, J. Lieponienė ir dr. A. Damušis.

• Ateitininkų sendraugių sąjungos valdybą sudaro: P. Kaufmanas (pirm.), K. Čižūnas, dvasios vadas kun. T. Žiūraitis, A. Barzdukas, A. Kaufmanienė ir E. Vodopolienė.

• Paruošiamieji kursai JAS stovyklos vadovams įvyko balandžio 28, 29, ir 30 d. tėvų marijonų vienuolyno patalpose. Kursų tema: „Tikslas ir jo įgyvendinimas; atsakomybė ir jos ištesėjimas". Kursantams kalbėjo Lilė Gražulienė, ses. Margarita, Raminta Marchertienė, Laima Šalčiuvienė, Rita Venclovienė ir Danutė Bindokienė. Sekmadienį, balandžio 30 d. šv. Mišias aukojo kun. Ričardas Repšys, MIC. Stovyklautojai patys pasirinko stovyklos vardą: „Pasakų knygos", o kiekvienos dienos programa bus pavadinta „pasakų knygos puslapiais". Pvz.: pirmadienis — pirmasis puslapis, antradienis — antrasis puslapis, ir t.t. Pernykštė stovykla vadinosi „Liaudies lobių" stovykla. Joje buvo nagrinėjama lietuvių tautosaka — mįslės, patarlės, pasakos, dainos... Šiemet stovykloje bus supažindinama su autoriais, kurie kūrė liaudies motyvais.

• Jaunųjų at-kų sąjungos (JAS) centro valdyba 1987-1989 metams yra tokia: kapelionas — kun. A. Saulaitis, S.J., pirm. Laima Šalčiuvienė, vicepirm., Marytė Gaižutienė, protokolų sekr. Jūratė Norvilienė, korespondencijų sekr. Raminta Marchertienė, narė spaudos reikalams Eglė Paulikienė, narė stovyklos programai Danutė Bindokienė, narė techniniams reikalams Rita Venclovienė.

A.a. inž. Antanas Tumosa ir dantų gyd. Stasė Tumosienė. Ištikimi, nuoširdūs ateitininkai, gyvenę penkių at-kų principų šviesoje. Jų antkapio užrašas atspindi jų išsipildžiusią viltį: „Jis išvedė mus iš tamsos į savo nuostabią šviesą". A. ir V. Tumosų atminimui Lilė ir Valerijus Gražuliai parėmė **Ateitį** 1000 dol.

• Dainavos stovyklavietėje vasaros stovyklos vyks šia tvarka:
birželio 25 — liepos 9 d. moksleivių ateitininkų;
liepos 9-23 d. — jaunučių ir jaunių at-kų;
liepos 23-30 d. sendraugių;
rugpjūčio 26-31 d. — studentų;
rugpjūčio 31 — rugsėjo 4 d. Ateitininkų Federacijos valdybos studijų savaitgalis.

• Hamiltono (Kanadoje) ateitininkai kovo 5 d. suruošė religinį koncertą Aušros Vartų bažnyčioje. Programą atliko sol. M. Bizinkauskaitė-Bildienė (duetus su savo seseria Veronika), fleitistas Tomas Regina ir muz. J. Govėdas. Skaitymus atliko Rūta Kamaitytė ir Algis Venclovas.

• Balandžio 29-30 d. įvyko Klivelando ateitininkų šventė. Šventės metu paskaitą skaitė dr. Vytautas Vygantas, jaunimas atliko programą, taip pat buvo naujų narių įžodis.

• Kanados jaunimo sąjungos suvažiavime, įvykusiame š.m. vasario 25 d., Mirga Šaltimiraitė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos vicepirm., papasakojo savo įspūdžius apie susitikimą su jaunimo organizacijų atstovais Lietuvoje. Kanados lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas buvo pradėtas ateitininkų invokacija.

SKELBIAME „ATEITIES" ŽURNALO KONKURSĄ

Kaip ir anksčiau, šiais metais taip pat skelbiame „Ateities" žurnalo konkursą, kuriame kviečiame dalyvauti visą ateitininkiškąjį jaunimą. Konkurso dalyviai dalinami į dvi grupes: jaunesniųjų — iki 18 metų amžiaus; vyresniųjų — nuo 19 iki 30 metų amžiaus.

Konkursas susideda iš prozos, poezijos, fotografijų, reportažų. Tas pats asmuo gali dalyvauti keliose kategorijose.

Darbai turi būti prisiųsti „Ateities" žurnalo redaktorei iki š.m. rugsėjo 30 d. Vertinimo komisiją paskelbsime vėliau. Premijos laimėtojams bus įteiktos tradiciniame „Ateities" žurnalo vakare spalio mėn. 28 d. (Jaunimo centro didžiojoje salėje, Čikagoje). Temas paliekame laisvas. Raginame kuo gausiau konkurse dalyvauti ir savo draugus paskatinti, kad praturtintų „Ateitį" sava kūryba, o savo „kišenes" — premijų sumomis.

ATEITIES SPINDULIAI

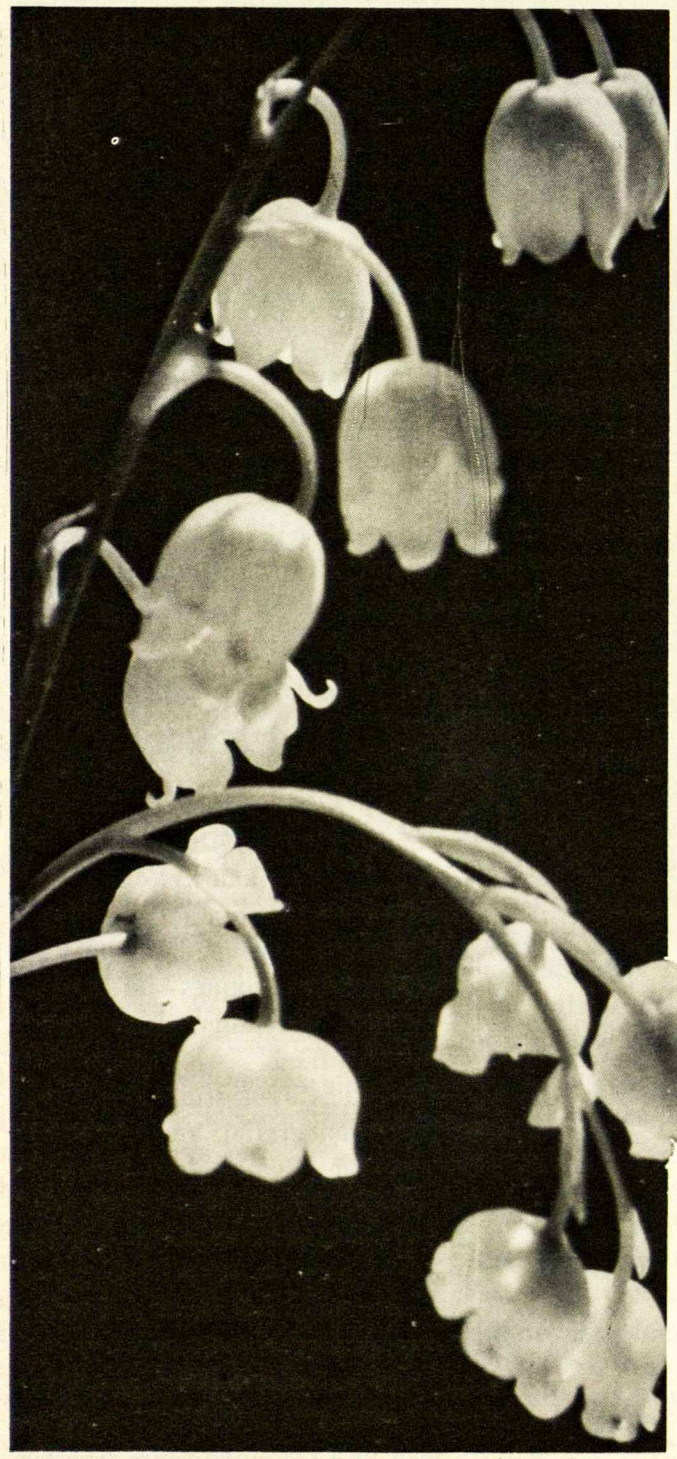

PAVASARINIS NAŠLAITĖS SKUNDAS

Išbrinko pumpurai, kačiukai juokias,
Kutenami saulutės spindulių,
Ir švilpauja dainelę špokas,
Ieškodamas pernykščių inkilų.

Pavasaris per žemę eina,
Pažadindams širdį ir gėles. —
Ir norisi su špoku švilpti dainą, —
Prie seno inkilo iškelti vestuves...

Tik kad širdis išdžiūvus ir randuota,
Ir joks pavasaris jai nepadės,
O dainos užmirštos, neišdainuotos —
Tik ašarom ant pumpuro spindės...

Birutė

Vilnius, 1989

BANGOS

Baltos, baltos, kaip vata,
Plaukia bangos ežere.

Aukštos jos, kaip milžinai,
Gražios, kaip paukščių sparnai.

Bangos šoka amžinai, —
Balerinos jos tikrai...

Vilija Gražulytė

Knygos, naudingos kiekvienam rašančiam

Nors šios knygos nėra visiškai naujai išleistos, jų vertė ne tik nesensta, bet kasmet, galima sakyti, didėja, ypač silpstant lietuvių kalbos mokėjimui išeivijos jaunuolių (o neretai ir vyresniųjų),tarpe. Verta jas turėti savo šeimose — tik neužkištas į giliausią lentynos kertelę, o labai parankias, dažnai vartojamas. Be šių knygų neturi būti stovyklų vadovai, laikraštėlių redaktoriai, kuopų korespondentai ir visi tie, kurie dirba su jaunimu, rašo aplinkraščius, protokolus, korespondencijas ir t.t.

Juozas Vaišnys, S.J. ***PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS VARTOSENA.*** Išleido JAV LB Kultūros taryba 1985 m. Čikagoje. Kaina 8 dol.

Tai nepamainoma knyga, norint išvengti pagrindinių kalbos vartojimo klaidų. Kaip rašyti datą lietuviškai? Kuomet rašomos nosinės balsės žodžio šaknyje? Kurie žodžiai ar posakiai yra nevartotini ir kodėl? Žodžių kėlimas, didžiųjų raidžių rašymas, kai kurių priebalsių rašyba, rašyti drauge ar skyrium? Visa tai rasime knygos puslapiuose ir daug, daug daugiau. Aiškinimai paprasti, suprantami ir labai praktiški. Ką nors rašant, ši knyga visuomet turėtų būti labai arti.

Juozas Masilionis, ***LIETUVIŲ KALBOS SINTAKSĖ.*** Išleido JAV LB Švietimo taryba 1985 m. Čikagoje. Kaina 9 dol.

Tiems, kuriems svarbu žodžius ne tik taisyklingai parašyti, bet taip pat tinkamai juos išrikiuoti sakiniuose, atskiriant atitinkamais ženklais, ši knyga yra labai naudinga. Nors sintaksė nagrinėjama gana plačiai, knyga yra pakankamai aiški ir suprantama, kad ja galėtų kiekvienas pasinaudoti.

Rimas Černius, ***NAMŲ IR ARTIMIAUSIOS APLINKOS ŽODYNĖLIS.*** Išleido JAV LB Švietimo taryba Čikagoje 1977 m. Kaina nepažymėta.

Atrodo, kad ši nedidelė (vos 75 psl.) knygelė niekad nesusilaukė reikiamo dėmesio. Galbūt tuo metu, kai ji buvo išspausdinta, dar nejautėme tokio didelio lietuvių kalbos nuosmūkio. Šiandien knyga turėtų nuolat būti su lietuviukais, kurie vis skundžiasi lietuviškų atitikmenų angliškiems žodžiams stoka. Naudingiausia knygos dalis — angliškai-lietuviško žodynėlio puslapiai. Čia galima sužinoti, kaip lietuviškai vadinasi *bookmark, broadcaster, directory, driveway, hiccup, pavement, vestibule, wheelbarrow, zipper* ir daug kitų kasdieninių, o taip pat gana neįprastų žodžių.

Danutė Bindokienė, ***LIETUVIŲ KALBOS SINONIMŲ ŽODYNĖLIS,*** Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų leidinys. Čikagoje 1982 m.

Šis žodynėlis skirtas visiems, kurie skundžiasi lietuviškų žodžių bei išsireiškimų trūkumu. Žodynėlis apima 878 sinoniminių žodžių lizdų su maždaug 3700 žodžių. Be sinonimų čia taip pat rasime nemažai vaizdingų posakių, išsireiškimų, kurie parodo lietuvių kalbos turtingumą ir įvairumą, o taip pat ir kalbos praktikos patarimų, kurie galbūt padės išnaikinti svetimas piktžoles mūsų jaunuolių (ir, žinoma, vyresniųjų) lietuvių kalboje.

KALBOS PRAKTIKOS PATARIMAI, sudarė Aldonas Pupkis (su redaktorių kolegija). ,,Mokslas'', Vilnius, 1976 m.

Jeigu kam pasitaikytų laimė įsigyti šią knygą, išleistą Lietuvoje, tai joje rastų nepaprastai naudingos medžiagos lietuvių kalbos patobulinimui. Knyga turi dvi dalis: 1) kalbos taisymai ir 2) vietovardžiai. Pirmojoje dalyje aptariami žodžiai, kurie dėl kokių nors priežasčių bendrinei kalbai netinka (tarmybės, neteiktini skoliniai, barbarizmai, hibridai, nepriimtini naujadarai ir t.t.), arba patariama vartoti vietoje vienų kitus žodžius. Daugiausia taisomi svetimi lietuvių kalbai elementai ir netaisyklingos darybos žodžiai.

Antrojoje dalyje pateikiamas sąrašas su apie 5000 svarbesniųjų Lietuvos vietovardžių.

MOKOMASIS LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBOS IR KIRČIAVIMO ŽODYNAS, sudarė P. Kniūkšta ir A. Lyberis. ,,Šviesa'', Kaunas, 1986 m.

Knyga susideda iš 3 dalių. Pirmoje dalyje yra rašyba: esmė ir pagrindai. Žinios labai tinkamos praktiškam vartojimui. Antroje dalyje — kirčiavimas. Trumpai ir labai aiškiai pateikiamos pagrindinės kirčiavimo taisyklės ir pavyzdžiai. Trečioji dalis — žodynas, skirtas rašybai. Žodžiai dedami abėcėlės tvarka. Veiksmažodžių pateikiamos visos trys pagrindinės formos: bendratis, esamojo ir būtojo kartinio laiko tretieji asmenys, pvz.: *eiti, eina, ėjo; pjauti, pjauna, pjovė.* Žodyne neaiškinama, ką kuris žodis reiškia. Tai rašybos žodynas: galime sužinoti, kaip tą ar kitą žodį rašyti.

Atsiųsta paminėti

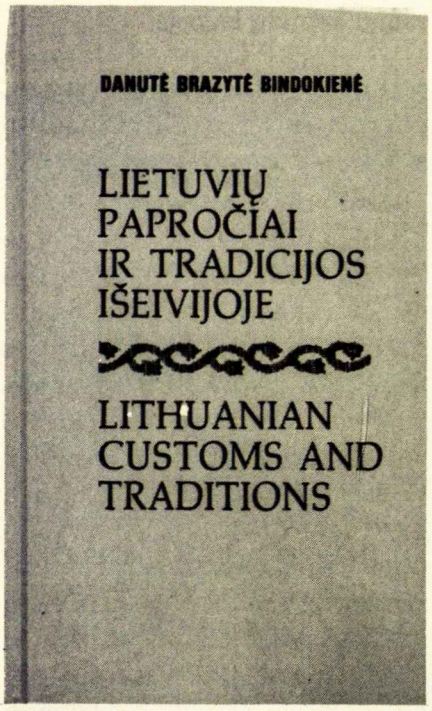

Danutė Brazytė Bindokienė
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIJOJE

LITHUANIAN CUSTOMS AND TRADITIONS
Išleido: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė Chicago, Illinois, 1989
Į anglų kalbą vertė: Vita Matusaitienė
Meninė priežiūra: Petro Aleksos
Kaina — 12 dol.

Ši — 364 psl. — knyga yra spausdinta lietuvių ir anglų kalba: puslapiai knygos dešinėje — lietuviški, kairėje — angliški, todėl ja gali pasinaudoti ir mažiau mokantieji, arba visai nemokantieji lietuviškai. Knyga padalinta į keturis skyrius: *Kai kurie lietuvių kultūros bruožai, Tautinės šventės, Kalendorinės šventės, Šeimos šventės.* Kiekviename skyriuje aprašyti būdingesni atitinkamų švenčių arba lakotarpių papročiai, trumpai pateikiant jų prasmę, kilmę ir praktišką pritaikymo būdą lietuviams, gyvenantiems toli nuo savo tėvynės. Papročiai pritaikyti šių dienų gyvenimui, išjungiant tai, kas buvo svarbu ir reikalinga žemdirbių tautos kasdienybėje, bet būtų visiškai beprasmiška šiandien. Pritaikant senuosius papročius esamoms sąlygoms, stengtasi, kad medžiaga būtų kuo gausesnė, o norintiems ja pasinaudoti, nereikėtų ieškoti papildomų šaltinių. Dėl to, pavyzdžiui, prie Kūčių pateikiami būdingesnių valgių ir gėrimų receptai, nurodoma, kaip pasigaminti lietuviškus šiaudinukus; Velykų papročiuose paaiškinama, kaip nusimarginti lietuviškus margučius; prie Krikštynų pateikiamas ilgokas lietuviškų mergaičių ir berniukų vardų sąrašas; duodama kalėdinių giesmių, vestuvinių dainų, giesmių laidotuvėms ir t.t. Knyga iliustruota nuotraukomis.

Edvardas Turauskas, ***LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS NETENKANT — ĮVYKIAI*** Išleido Lietuviškos knygos klubas 1989 m. Viršelis Pauliaus Jurkaus. Spausdino ,,Draugo'' spaustuvė Čikagoje. Kaina 12 dol.

Knygos autorius, Edvardas Turauskas (m. 1966.IX.12) buvo Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos politikos departamento direktorius nuo 1939.IV.1 d. Tai buvo nepaprastai kritiškas mūsų tautos gyvenimo laikotarpis — prieš pat nepriklausomybės netekimą. Iš šios knygos puslapių labai vaizdžiai paaiškėja pavojai, kurie grėsė tuo metu Lietuvai, ir kaip mūsų diplomatinė tarnyba reiškėsi tose tragiškose dienose.

Knygai įvadą parašė Lietuvos diplomatinis šefas dr. Stasys Bačkis. Redagavimo darbą atliko Alina Skrupskelienė. Knyga labai vertinga istoriniu požiūriu.

ŠVIETIMO GAIRĖS. Lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai. Leidžia JAV LB Švietimo taryba. Čikaga, 1989 m. kovas, Nr. 43. Redaktorius Juozas Plačas. Spausdina ,,Draugo'' spaustuvė. Prenumerata 5 dol. metams.

Nors žurnalas skiriamas mokytojams, dirbantiems lituanistinėse mokyklose, bet jame daug naudingos pedagoginės-lituanistinės medžiagos ir šeimoms, turinčioms mokyklinio amžiaus vaikų (ypač tiems, kurie gyvena toliau nuo lietuviškų centrų).

LAIŠKAI LIETUVIAMS. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Redaktorius Juozas Vaišnys, S.J., 1989 m. gegužė, Nr. 5.

Be įdomių straipsnių krikščioniškomis-kultūrinėmis temomis, „Laiškai lietuviams" yra taip pat lietuvių kalbos mokymo šaltinis. Kiekviename numeryje (išeina 10 kartų per metus) yra Kalbos skyrius, kurį tvarko redaktorius J. Vaišnys. Čia galima rasti praktiškų patarimų kalbos klausimais. Pvz., šiame numeryje išsamiai rašoma apie naudininko vartojimą.

KALBOS SKYRIUS

Dienotvarkė ar darbotvarkė?

Šie žodžiai turi skirtingą reikšmę. Tai galime pastebėti, atidžiau į juos pažvelgę: **darbotvarkė** — darbų arba darbo tvarka. Kai kalbame apie visos dienos darbų (ar darbo) tvarką, vartojame Žodis darbotvarkė (pvz., suvažiavime, stovykloje ir pan.). Žodis dienotvarkė vartojamas, kalbant apie susirinkimą, šventę, konferenciją, kuri tęsiasi neilgai, vieną kitą valandą.

Nevartotinas priešdėlis da-

Priešdėlis **da-** yra slaviškos kilmės, todėl lietuvių kalboje nevartotinas. Jį galime pakeisti kitu priešdėliu ar net kitu žodžiu. Dažniausiai čia tinka priešdėlis **pri-**. Pvz.: **nedavalgęs — neprivalgęs; nedateklius — nepriteklius; damokėti — primokėti; daleiskim — prileiskim (sakykim); dasiekti — pasiekti; nedakepęs — nesubrendęs, neužaugęs, neiškepęs; dasiprotėti — susiprasti, susiprotėti.**

gerbūvis — nevartotinas dirbtinis žodis — **gerovė.** Vadovai nuoširdžiai rūpinosi stovyklautojų **gerbūviu (-gerove).**

lygsvara neteiktinas vertinys — **pusiausvyra.** Išgirdusi tą žinią, ji visiškai neteko **lygsvaros (-pusiausvyros).** Važiuodamas dviračiu, Andrius neišlaikė **lygsvaros (-pusiausvyros)** ir parvirto.

skaitlingai — daug, apsčiai, gausiai. Paskutinis šių metų susirinkimas buvo labai **skaitlingas (-gausus).** Prašome visus **skaitlingai (-gausiai)** minėjime dalyvauti.

šliūbas neteiktina svetimybė — **jungtuvės, sutuoktuvės.**

taip vadinamas nevartotinas vertinys — **vadinamasis. Taip vadinami (-vadinamieji)** nusikaltėliai buvo tuojau iš stovyklos išmesti.

tęstis geriau nevartoti prasme **trukti, užtrukti.** Susirinkimas **tęsėsi (užtruko)** tris valandas.

to išdavoje, to pasekmėje — neteiktini vertiniai — **dėl to, dėl tos priežasties.** Kai į susirinkimą neatvyko net pirmininkas, tai **to išdavoje (-dėl to, dėl tos priežasties)** visi nutarėme eiti namo. Šiandien žaidėjai prastai žaidė, tai **to pasekmėje** (-dėl **tos priežasties**) nebuvo vilties laimėti rungtynes.

tikrumoje — tikrai, iš tikrųjų, iš tikro, iš tiesų. Ji pasakojo, kad atostogas praleido Europoje, o **tikrumoje (-iš tiesų, iš tikro)** tas dvi savaites sėdėjo namie.

užinteresuoti neteiktinas vertinys — **suinteresuoti, sudominti.** Paskaitininkui tuoj pavyko klausytojus **užinteresuoti (-sudominti).**

PRATURTINKIME SAVO KALBĄ SINONIMAIS

bėgti, sprukti, lėkti, kuisti, kurti, neštis, skusti, duiti, dumti, trėsti, spausti, nudulkėti, mauti, bidzenti. Greitais žingsniais judėti iš vietos į vietą.

Bėgti, bėga, bėgo, bėgs; **sprukti,** sprunka, spruko, spruks; **lėkti,** lekia, lėkė, lėks; **kuisti,** kuičia, kuitė, kuis; **kurti,** kuria, kūrė, kurs; **neštis,** nešasi, nešėsi, nešis; skusti, skuta, skuto, skus; **dumti,** dumia, dūmė, dums; **duiti,** duja, dujo, duis; **trėsti,** tresia, trėsė, trės; **spausti,** spaudžia, spaudė, spaus; **nudulkėti,** nudulka, nudulkėjo, nudulkės; **mauti,** mauna, movė, maus; **bidzenti,** bidzdena, bidzdeno, bidzdens.

liesas, -a, sausas, -a, sublogęs, -usi, plonas, -a, sudžiūvęs, -usi, menkas, -a, sukritęs, -usi, prakaulus, -i, sumenkęs, -usi. Išsekusiais, be riebalų kūno audiniais.

maistas, valgis, penas, ėdalas, mitalas, pašaras, lesalas. Tai, kuo gyvos būtybės minta.

Maistas, valgis, penas — kalbant apie žmones; **ėdesys, ėdalas, mitalas** — dažniausiai apie gyvulius (pvz. kiaules); **pašaras** — sausas ėdesys (pvz. šienas, šiaudai ir kitas); **lesalas** — maistas paukščiams.

pamažu, palengva, iš lengvo, iš lėto, nesmarkiai, po truputį. Neskubant.

rėkauti, šūkauti, plyšauti, žiovaliuoti, spygauti, klykauti. Nuolat garsiai rėkti.

Rėkauti, rėkauja, rėkavo, rėkaus; **šūkauti,** šūkauja, šūkavo, šūkaus; **plyšauti,** plyšauja, plyšavo, plyšaus; **žiovaliuoti,** žiovaliuoja, žiovaliavo, žiovaliuos; **spygauti,** spygauja, spygavo, spygaus; **klykauti,** klykauja, klykavo, klykaus.

šiurkštus, -i, grubus, -i, stačiokiškas, -a, nemandagus, -i, atšiaurus, -i. Negražaus, nemandagaus elgesio.

Detroito Aušros Vartų jaunučių kuopos vėliavos krikšto tėvai dr. R. Kriaučiūnas ir J. Udrienė.

Mūsų kuopos vėliavos krikštynos

Pereitą pavasarį įvyko labai svarbus įvykis Detroito jaunųjų at-kų gyvenime. Tai buvo mūsų kuopos vėliavos krikštynos. Krikšto tėveliais pakvietėme dr. Romualdą Kriaučiūną ir Janiną Udrienę. Taip pat išsirinkome naują kuopos vardą. Mūsų jaunųjų at-kų kuopa dabar vadinasi Aušros Vartų kuopa.

Mūsų vėliava labai graži. Ją pasiuvo Ramutė Petrusevičienė. Mes jai padėjome, ištisus metus susirinkimuose nuoširdžiai dirbdami. Mūsų vėliava yra balta, papuošta dideliu, auksiniu Ateitininkų ženklu ir didele trispalve tulpe.

Tuoj po krikštynų trys nauji kandidatai davė įžodį prie naujosios vėliavos: Mildutė Bublytė, Tadas Baukys ir Antal Zambo. Jie gavo at-kų ženkliukus. Po to visi ateitininkai nuėjo į salę vaišėm. Ten mūsų laukė staigmena. Krikšto tėveliai visiems jauniems atvežė didelį krepšį pyragaičių, saldainių ir auksinių šokoladinių pinigų. Kaip mums skanu buvo! Pavalgę pietus ir pasižaidę didžiojoje salėje, linksmi išvažiavome namo.

Mildutė Bublytė

Detroito Aušros Vartų Jaunųjų at-kų kuopos montažas mamytėm. Iš k.: Audrytė Navasaitytė, Audra Lapšytė, Audra Ricci, Nida Lapšytė, Tomas Janušis ir Mildutė Bublytė.

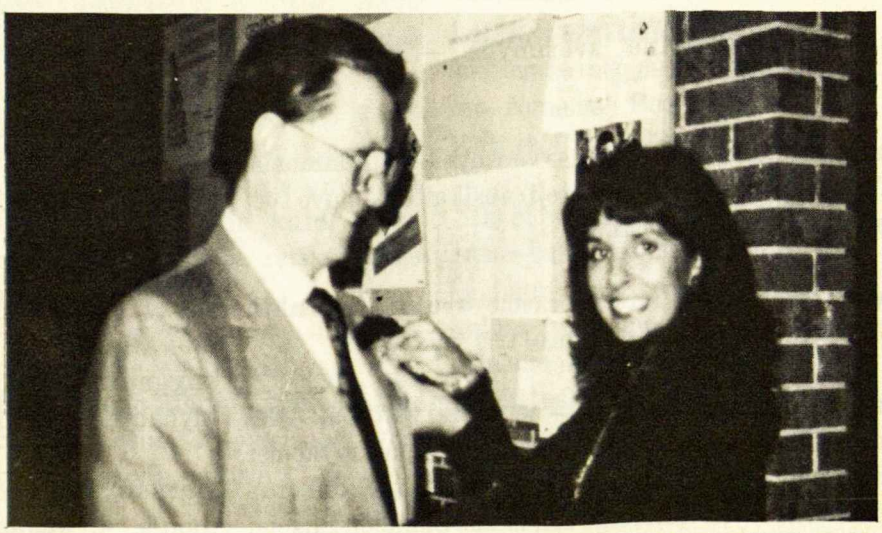

Aušros Vartų jaunučių kuopos globėja B. Bublienė prisega gėlytę vėliavos krikšto tėvui dr. R. Kriaučiūnui.

Čikagos Ateitininkų sendraugių skyriaus veikla 1988-1989 metais

1988-1989 m. Čikagos Ateitininkų sendraugių skyrius suruošė keturias vakarones. Visos vyko Jaunimo centro kavinėje penktadienio vakarais.

Pirmoji šio sezono vakaronė buvo 1988 m. spalio 28 d., skirta Jono Aiščio I-jo raštų tomo sutiktuvėms. Ateities Literatūros fondas džiaugėsi šios knygos pasirodymu. Apie savo kontaktus su Aisčiu kalbėjo poetas Kazys Bradūnas. Aistis jokiu būdu nebuvo siauras užsidarėlis: nors buvęs aštraus liežuvio, bet žmogaus niekuomet neniekino. Jo poezija ir šiandien nėra mirusi. Štai ir Lietuvoje žmonės būriais keliauja į Rumšiškes Aiščio tėviškėn.

Vakaronės dalyviai turėjo progos išgirsti patį poetą Aistį (iš plokštelės), skaitantį savo poeziją. Aldona Zailskaitė deklamavo kai kuriuos kitus Aisčio eilėraščius. Po to Aldona Aistienė kalbėjo apie Aistį ir jo poezijos nuotaikas. Pabaigai pasirodė mergaičių septetas, paruoštas muz. Dariaus Polikaičio. Septetą sudarė: Lina Damušytė, Vida Kazlauskaitė, Lina Modestaitė, Aura Reitnerytė, Tina Reitnerytė, Angelė Žvinakytė ir Viktorija Žvinakytė. Akordeonu pritarė Marius Polikaitis. Mergaitės dainavo dainomis tapusius Aisčio eilėraščius. Kartu įsijungė ir vakaronės dalyviai.

Rugsėjo 30-spalio 2 d. įvyko *Ateities* akademinis savaitgalis, kurį jau daug metų iš eilės ruošia rengimo komitetas, sudarytas iš Čikagos sendraugių skyriaus narių. Akademinio savaitgalio proga ruošiamas ir tradicinis *Ateities* žurnalo vakaras, kuriuo rūpinasi skyriaus valdyba. *Ateities* vakaras įvyko spalio 1 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programai vadovavo Ofelija Barškėtytė. Meninę programą atliko studentai at-kai: Audrė Budrytė, Gytis Liulevičius, Audrius Polikaitis ir Aras Tijūnėlis, talkinant Dariui Polikaičiui. Programą paruošė Jadvyga Damušienė. Šviesas tvarkė Marius Katilius-Boydstun, o scenos apipavidalinimui talkino Jonas Paronis. Kasmet *Ateities* vakare premijomis apdovanojami jaunieji žurnalo bendradarbiai. Premijoms dosnią auką paskyrė prel. Juozas Prunskis. Iš viso paskirtos 35 premijos už rašinius, eilėraščius, fotografijas.

Po Dainavos ansamblio religinio koncerto kovo 19 d. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Chicagos ateitininkai susitiko su Baliu Gajausku. Iš kairės pirmoj eilėj: Balys Gajauskas, Irena Gajauskienė, Valerija ir Jonas Žadeikiai. Antroj eilėj Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Polikaitis, Dainavos ansamblio dirigentas Darius Polikaitis, dr. Adolfas Damušis ir Juozas Žadeikis.

At-kų Federacijos vadas supažindino su naująja *Ateities* žurnalo redaktore Danute Bindokiene, kuri nuo 1989 m. sausio mėn. perims redagavimo darbą.

Gruodžio 16 d. vakaronėje studentas Marius Katilius-Boydstun papasakojo apie savo ir Lino Daukšos studijinę kelionę į Suvalkų trikampį. Jo pranešimas buvo iliustruotas L. Daukšos skaidrėmis. Studentus į Suvalkų trikampį siuntė Labdarių Sąjunga. Jų misija: sužinoti apie ten gyvenančių lietuvių medicininį aptarnavimą ir jiems reikalingą pagalbą. Mariaus pasakojimas buvo sąmojingas ir informuojantis, o skaidrių vaizdai vykusiai papildė jo žodžius.

Jau daug metų Čikagos ir apylinkių ateitininkai renkasi į Jaunimo centrą bendroms kūčioms, kurias ruošia sendraugių skyrius. Šįmet kūčios buvo sekmadienį, gruodžio 18 d. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė *Draugo* moderatorius, kun. Pranas Garšva, MIC. Kalėdinį vaizdelį režisavo Jadvyga Damušienė, o vaidino moksleiviai ir jaunieji at-kai. Svarbi kūčių dalis yra bendros giesmės. Joms vadovavo

Bronius Polikaitis, o akordeonu palydėjo Audrius Polikaitis.

Š.m. kovo 10 d. Jaunimo centro kavinėn susirinko didelis būrys klausytojų susipažinti su dabartine Lietuvos ekonomine padėtimi ir jos ateities perspektyvomis. Prof. Felikso Palubinsko kalba suteikė foną diskusijoms apie Lietuvos ekonomiją. Ko reikėtų siekti Lietuvai? Daugiau mažosios pramonės, kuri liktų lietuvių rankose. Šiuo metu 90% priklauso tiesiai nuo Maskvos. Reikia kuo daugiau pramonės, kuri naudotų vietines žaliavas ir gamintų vietinei rinkai. Ekonominiai ir politiniai reikalai yra neatskiriami, todėl, ugdydami Lietuvos ekonomiją, prisidėsime ir prie jos savarankiškumo, jos nepriklausomybės siekimo.

Antrasis prelegentas, Jonas Pabedinskas pastebėjo, kad besivystantiems kraštams trūksta ne planavimo, bet veiksmų vykdymo. Planuotojai rūpinasi strategija, o ne pačiu planų atlikimu. Kokių naujų verslų, pramonių reikia Lietuvai? Eksporto srityje reikėtų pradėti su mainais, nes tada galima improvizuoti su kainom. Lietuvoje eksportui dabar nėra daug galimybių. Kalbėtojas siūlė eksporto galimybių jau dabar ieškoti ne Vakaruose, bet Pietų Amerikoje ar Afrikoje.

Patarnavimų srityje didelės galimybės, pavyzdžiui, inžinerijoje, kompiūterių panaudojime. Yra galimybių plėsti koncesinius verslus (franchises). Reikia akcentuoti paramą mažoms gamykloms, nes, pavyzdžiui, Japonijos pokario ekonomijos augimas kaip tik ir buvo pagrįstas mažų dirbtuvėlių gausa. Finansų srityje taip pat galima mokytis iš Japonijos. Lietuva galėtų būti finansinių patarnavimų centru visai Rytų Europai. JAV biznieriai nesidomės Lietuva, nes reikia daug investavimo. Reikia veikti mums patiems. Būrelis išeivių susibūrė į Lietuvių verslų puoselėjimo draugiją, kuri bandys talkinti Lietuvos ekonominei emancipacijai. Draugija ragins kurti tokius verslus, kurie užtikrintų ekonominį Lietuvos savarankiškumą ir ilgalaikį klestėjimą.

Penktadienį, balandžio 7 d., sutikta inž. Kazio Pabedinsko atsiminimų knyga *Nuo Plungės iki Maroko.* Su knyga supažindino *Ateities* žurnalo redaktorė Danutė Bindokienė. Knygoje sutinkame autorių — žmogų, pramonininką ir visuomenininką, o taip pat akivaizdų Lietuvos pramonės vystymosi tarpsnį. Apie savo gyvenimą autorius pasakoja ramiai, paprastai. Daug humoro. Tinka ir lengvam pasiskaitymui.

Kazys Pabedinskas dėkojo prelegentei ir su vakaronės dalyviais pasidalino žiupsniu prisiminimų. Buvo įdomu klausytis apie audyklos darbą ir jo finansavimą. Fantastiška istorija apie, iš Vokietijos atvežtas, audimo mašinas (stakles), kurios ir po sudaužymo buvo naudojamos.

Skyrius šių metų veiklą uždarys Sekminių švente, kuri įvyks Ateitininkų namuose Lemonte gegužės 14 d. Jau užsakytos datos ateinančio sezono vakaronėms Jaunimo centro kavinėje. Jos yra: spalio 6, lapkričio 7, gruodžio 8, kovo 16 ir balandžio 20. Šios vakaronės — tai pagrindinė skyriaus kultūrinė veikla. Skyrius taip pat ruošia *Ateities* žurnalo vakarą, kuris vyksta *Ateities* Akademinio savaitgalio metu, spalio 28 d. Ruošiamos taip pat ir kūčios, kurios įvyks gruodžio 17 d.

Skyriaus veiklą Čikagos lietuviškoji visuomenė gražiai remia, o skyriaus iždas savo ruožtu remia jaunimo veiklą. *Ateities* žurnalui kasmet skiriama 1000 dol., remiama Dainavos stovyklavietė, Lietuvių Religinė šalpa ir Lietuvių Informacijos centras.

Čikagos sendraugių at-kų valdybai šiuo metu vadovauja Jadvyga Damušienė, o nariai yra: Irena Polikaitienė, Marytė Saliklienė, Valerija Žadeikienė, Adolfas Damušis, Arūnas Liulevičius ir Kazys Pabedinskas.

V.T.P.

Taip veikė Kun. Alfonso Lipniūno moksleivių at-kų kuopa

Lietuviškame Marquette Parke ir jo apylinkėse nuo „neatmenamų" laikų veikia Kun. A. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopa. Šiais metais kuopai priklauso 27 nariai. Valdybą sudaro: Rita Račkauskaitė (pirm.), Rasa Putriūtė ir Gita Gilvydytė (vicepirm. ir laikraštėlio redaktorės), Elena Tuskenytė (sekretorė), Marius Polikaitis (ižd.), Vaiva Vygantaitė (korespondentė). Globėjų pareigom dalinasi Marytė Gaižutienė ir Rima Polikaitytė.

Šių metų tema buvo „Dabartinė Lietuva". Įgyvendindami šią temą, klausėmės paskaitų apie dabartinę padėtį Lietuvoje, rašėme laiškus Illinois valstijos atstovams ir tuometiniam viceprezidentui George Bush, prašydami atsižvelgti į Pabaltijo valstybių padėtį; pasikalbėjome su viešnia iš Lietuvos, Saule Jautokaite; matėme pereitos vasaros „Roko Maršą" vaizdajuostėje. Kuopos pirm. R. Račkauskaitė, Velykų atostogas praleidusi Lietuvoje, turėjo progą susitikti su naujai atsikūrusiais Vilniaus moksleiviais at-kais ir perdavė jiems Ateitininkų vadovėlius.

Įdomesni įvykiai, kuriuos šį sezoną suruošė kuopa, buvo rekolekcijos ir „ponckų" balius. Rekolekcijos vyko rudenį, lapkričio mėn., pirmininkės R. Račkauskaitės vasarnamyje, Beverly Shores, Indianoje. Ten praleidom savaitgalį su dvasios vadu

kun. A. Saulaičiu. Diskutavome tikėjimą ir su juo susijusius moralinius klausimus. Taip pat kepėme „Šv. Rašto duoną", pagal kun. Saulaičio specialų receptą. Visi produktai, vartoti recepte, yra suminėti Šv. Rašte! Sekmadienio ryte kun. Saulaitis aukojo Mišias po atviru dangumi, ant aukšto kalno, tarp krentančių lapų...

„Ponckų" balius įvyko sausio mėnesį. Kuopa suvaidino Rasos Poskočimienės ir Agnės Katiliškytės parašytą bei režisuotą muzikinį veikaliuką „Silkių sonata". Į balių prisirinko daug įvairaus amžiaus svečių. Visi linksmai praleido vakarą ir šoko, grojant „Žaros" orkestrui.

Kuopos metinė šventė įvyks penktadienį, birželio 9 d. Į studentų eiles išleidžiame 7 narius, moksleivių įžodį priims 5 nariai. Išleisdami išeinančius, liūdime. Priimdami naujus — džiaugiamės nauju prieaugliu ir niekad neretėjančia Kun. Alfonso Lipniūno kuopa.

Garbė Kristui!
Gita Gilvydytė

Los Angeles ateitininkų šeimos šventė

Los Angeles Ateitininkų šeimos šventė buvo balandžio 23 d. Ateitininkų jaunimas su vėliavomis dalyvavo Šv. Kazimiero parap. bažnyčioje Mišiose. Joms pasibaigus, vyresniojo ateitininko moksleivio įžodį davė: Tomas Kašelionis ir Viktoras Prišmantas; juos, šventėje dalyvavęs, Federacijos vadas J. Polikaitis perjuosė juostelėmis ir įsegė ženkliukus. Jaunių įžodį davė: Danutė Jasiukonytė, Audra Kudirkaitė, Augis Kuolas, Andrius Pupius, Daina Žemaitaitytė. Jiems Federacijos vadas įsegė ženkliukus. Įžodžio ceremonijas atliko dvasios vadas kun. dr. A. Olšauskas. Sugiedotas Ateitininkų himnas.

Tolimesnė programa ir vaišės vyko parapijos salėje, kur susirinko visi ateitininkai ir jų šeimų nariai. Programai vadovavo T. Giedraitytė.

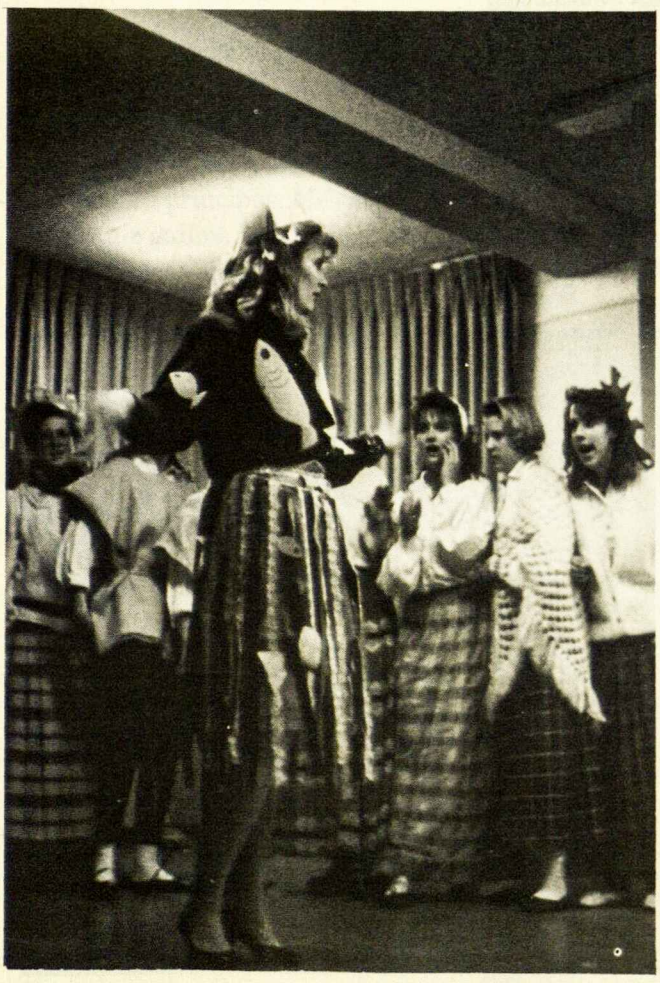

Vaizdelis iš „Silkių sonatos". Lina Viržintaitė — Silkių karalienė.

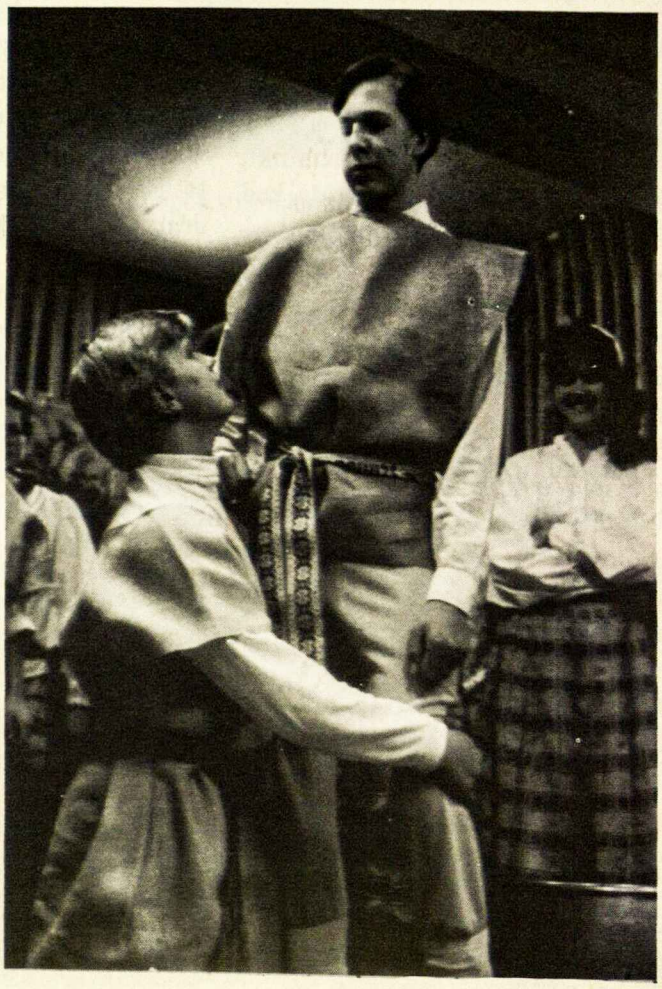

Vaizdelis iš Kun. A. Lipniūno moksleivių kuopos vaidinimėlio „Silkių sonata". Sūnus (Marius Polikaitis) maldauja Tėvo (Tomo Kirvaičio) atleidimo.

Los Angeles at-kų jaunimas šeimos šventėje su Federacijos v. J. Polikaičiu.

Federacijos vadas J. Polikaitis, pasveikinęs įžodį davusius, kalbėjo apie ateitininkus, kaip sąjūdį prieš ateizmą. Pasakojo apie ateitininkų atkūrimą Lietuvoje. Jis pabrėžė, kad penki ateitininkų principai, apėmę visas gyvenimo sritis, niekad nenustoja aktualumo. Veiklos formos gali keistis, bet ne esmė. Federacijos vadas kvietė atsinaujinti, remti knygų vajų ateitininkų bibliotekai, kurią organizuoja buvęs politinis kalinys Viktoras Petkus Vilniuje. Ypač reikalingos religinio ir idealoginio turinio knygos.

Naujai davęs vyr. moksleivio ateitininko įžodį, Tomas Kašelionis padėkojo visiems, kurie sudarė sąlygas įsijungti į ateitininkų eiles, o Viktoras Prišmantas skaitė referatą apie ateitininko veiklą lietuvių bendruomenėje ir už jos ribų. Penki jaunesnieji, davę jaunių ateitininkų įžodį, padeklamavo. Dar buvo pakviesti į sceną ir jaunučiai ateitininkai kandidatai. Ateitininkiško jaunimo veikloje yra daug nusipelniusios: Marytė Sandanavičiūtė-Newson, o su jauniais ir jaunučiais — Danguolė Kuolienė, Andrytė Giedraitytė ir Dalytė Navickaitė.

Apie ateitininkų vasaros stovyklą, kuri bus rugpjūčio 20-27 d. prie Santa Barbaros, pranešė dr. R. Giedraitis. Šventė baigta, sugiedojus Tautos himną. Kad šventė taip gražiai praėjo, didelis nuopelnas sendraugių skyr. pirm. A. Audronienės, Aldonos Brazdžionienės, J. Raulinaičio ir daugelio kitų talkininkų.

Ig. M.

L.A. at-kų šeimos šventėje (IV.23) Šv. Kazimiero parapijos salėje prie stalo vaišinasi moksleiviai ateitininkai.

Paruošiamieji kursai vadovams

Š.m. Jaunųjų at-kų sąjungos vasaros stovyklos paruošiamieji kursai įvyko balandžio 28, 29 ir 30 d. Dalyvavo apie 25 moksleiviai at-kai.

Balandžio 28, penktadienį, visi susirinko L. Šalčiuvienės (Centro valdybos pirm.) namuose. Čia vieni su kitais susipažinome, o L. Šalčiuvienė trumpai apibūdino kursų tikslą. Po to matėme vaizdajuostę „Nepasitikėjimo šaltiniai", kuri mums geriau parodė, kaip elgtis su vaikais.

Šeštadienio rytą vėl susirinkome, bet šį kartą Tėvų marijonų vienuolyno patalpose. Pirmoji paskaitininkė buvo Lilė Gražulienė, kuri paaiškino JAS vasaros stovyklos tikslus. Po to išsiskirstėm būreliais, kuriems vadovavo kun. R. Repšys, R. Marchertienė, L. Šalčiuvienė, L. Gražulienė ir R. Venclovienė. Kiekvienam būreliui buvo paskirtas vienas kuris ateitininkų principas. Mes nagrinėjome, kaip galime tą principą surišti su stovyklos tikslo įgyvendinimu. Kai visi būreliai pabaigė diskusijas, vėl susirinkome į bendrą grupę ir pasidalinom mintimis.

Vėliau valgėme O. Norvilienės ruoštus pietus ir klausėmės pašnekesių. Pirmasis buvo apie stovyklos vadovybės atsakomybes. Jam vadovavo Rima Polikaitytė. M. Gaižutienė kalbėjo apie padėjėjų ir darbininkų atsakomybę stovykloje.

Po trumpos pertraukos L. Šalčiuvienė vadovavo pašnekesiui apie kliūtis tikslo įgyvendinimui. Čia mes galėjome pareikšti ir savo nuomones apie pereito vakaro vaizdajuostės mintis.

Paskutinę kursų dieną pradėjome šv. Mišiomis T. marijonų koplyčioje. Jas aukojo kun. R. Repšys. Po mišių diskutavome ateinančios stovyklos temą. D. Bindokienė vadovavo diskusijoms. Pernai metų stovykla buvo tautosakos temomis, o ateinančios vasaros — susipažinsime su rašytojais, kurie kūrė liaudies temomis. Pasiskirstę į dvi grupes, išrinkome stovyklai vardą, sugalvojome užsiėmimus, vakarines programas, būrelių vardus. Šių metų stovykla vadinsis „Pasakų knygos" vardu. Tas vardas visiems patiko. Baigdami atsisveikinom, pažadėdami pasimatyti šią vasarą Dainavoje.

Viktorija Žvinakytė

Kun. A. Lipniūno moksl. at-kų kuopos susirinkime. Iš k. Daina Ancevičiūtė, Krista Šilimaitytė, Rasa Putriūtė ir Elena Tuskenytė.

Vasario 16 gimn. at-kas Virginijus Jocys (viršuje d.) supažindina susirinkusius su savo paties parašytu vaidinimu lėlių teatrui.

KREIVOS ŠYPSENOS

KITOKS ŽODYNAS

ausytas — turįs daug ausų
autoportretas — mašinos fotografija
autokratas — automobilis, važiuojąs duobėtu keliu
badas — ožys, kuris nuolat badosi
badmetis — laikas badytis
balansas — šokis per balas
bandyti — kepti bandeles
baslys — basas žmogus
bedūmis — žmogus, nustojęs rūkyti
bijūnas — kuris visko bijo
dauginti — ginti nuo priešo didelę grupę žmonių
didvyris — aukšto ūgio vyras
duslus — kuriam greitai pritrūksta oro
išpruses — pavirtęs prūsu. Po ilgų studijų Karaliaučiuje jis jau buvo gerokai išpruses.
nualinti — išgerti visą alų. Priešai visiškai nualino miestą.
nuodugnus — graibymas nuo pat dugno
pralotas — turi tą pačią reikšmę kaip pradurtas, praplėštas, prapjautas. Šuo visą naktį lojo, tai ryte jo balsas buvo gerokai pralotas.
supelyti — pavirsti pele
suvokti — sukaupti daug vogtų daiktų
verbuoti — mušti verba. Vadovybė nutarė verbuoti naujus narius.
verbavimas — plakimas verba. Naujų narių verbavimas vyko sklandžiai.

* * *

Laimutė: Mamyte, iš kur atsiranda maži vaikučiai?
Mama: Angelai iš dangaus juos atsiunčia.
Laimutė. Aš visai nesistebiu, kad tokius rėksnius, kaip mano broliukas, angelai iš dangaus išmeta...

* * *

Mama: Algi, kodėl nenusiplauni rankų? Žiūrėk, ant durų vėl nešvarių pirštų dėmės!
Algis: Tai ne mano pirštai. Aš durų rankomis neliečiu. Aš jas paspiriu.

* * *

Vida: Kai aš nuėjau pamatyti filmą, visi atsikėlė ir išėjo iš salės.
Rita: Kodėl?
Vida: Filmas pasibaigė. Aš pavėlavau...

Po kun. A. Lipniūno moksleivių atkų kuopos susirinkimo,
Vytas: Romas gali padaryti, ko niekas kitas negali...
Gita: Ką jis gali?
Vytas: Perskaityti savo raštą...

* * *

Stovyklos vadovas savo būrelio jaunučiui: Kaip tu gali padaryti tiek kvailysčių per vieną dieną!
Stovyklautojas: Aš atsikeliu labai anksti!

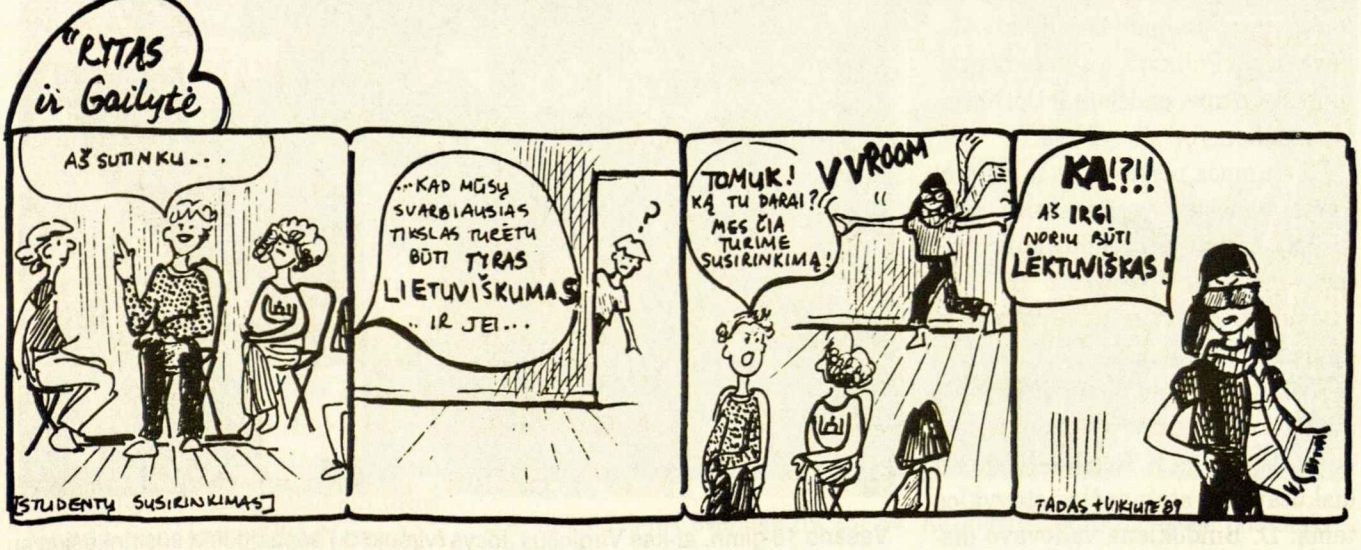

ATEITIES ŽURNALO MECENATAI

Čikagos Ateitininkų sendraugių skyrius parėmė *Ateitį* 1000 dol. auka, linkėdamas: ,,ir toliau nepavargti šiame sunkiame ir labai svarbiame darbe''.

1000 dol. auką *Ateičiai* paskyrė Lilė ir Valerijus Gražuliai, Lilės tėvelių, a†a Antano ir Stasės Tumosų atminimui.

500 dol. paramą mūsų žurnalui paskyrė Lietuvių Fondas.

Prel. Juozas Prunskis užsimokėjo *Ateities* prenumeratą 20 metų į priekį, atsiųsdamas 500 dol.: ,,Žinau, kad gal tiek neišgyvensiu, bet tebūnie tai mano pagarbos ir meilės pareiškimas tiems, kurie aukojasi dėl mūsų taurios lietuviškos spaudos''.

Už paramą žurnalui ir visus šiltus, paskatinančius žodžius, kurių susilaukiame iš malonių skaitytojų, *Ateities* redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja.

*

Primename, kad laikas ir kitiems skaitytojams atsilyginti už žurnalą (nebūtinai 20 metų į priekį...). Turbūt nereikia nė aiškinti, kad spaustuvės patarnavimai kaskart brangsta, be to, daug *Ateities* egzempliorių siunčiama į Lietuvą, kur jie nepaprastai vertinami ir laukiami. Visa tai susieta su nemažomis išlaidomis, todėl atsilyginimas už žurnalą ir aukos šiuo metu labai svarbu.

*

Ketvirtajam *Ateities* numeriui (liepos-rugpjūčio mėn.) medžiagą turime gauti iki liepos mėn. 1 d. Vėliau gauta medžiaga į šį numerį nepateks.

ALp(LKA)1786
1989, Nr.3

Sig.: 304.10